

• SAVAITINIŠ LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.
 Kaina Metams:
 Suvienytose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
 Su visokiais reikalais reikia
 kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - - - \$2.00
 Foreign Countries - - - \$3.00
 ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

Metai [Vol.] VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS 10 D. GRUODŽIO (DECEMBER) 1914 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 26, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 51

LIETUVIŲ KATALIKŲ DRAUGIJAS.

Draugijoms labai naudinga yra pasiskirti kokį laikraštį savo organu. Draugija esti gerai išgarsinama, nes kiekviename numeryje skelbiama Draugijos administracija ir adresai. Skelbiama taip pat visi svarbesnieji susirinkimai, apvaikšėjimai, baliai ir tt. Toliau esti lengviau ir Draugijos kasai, nes vietoje siuntinėjimo visiems nariams atvirukų, pasiūčiama pakvieta tik į organą. Organą visi nariai gauna taigi jau niekas negali ir išsikabinti, kad žinios negavęs. Taip pat didelis palengvinimas ir draugijos administracijai, nes jai lengviau parašyti vieną sykį į organą, negu siuntinėti nariams šimtus atvirukėlių. Turėdami naudą ir visi nariai, nes už labai papigintą mokėsi gauna gerą laikraštį. O kas gi šiandien nenori žinoti, kas dedasi visame pasaulyje ir mūsų tėvynėje Lietuvoje?

Mes pasiūlome gerb. Draugijoms į organus laikraštį "Draugas". "Draugas" yra didelis (10 puslapių) savaitinis lietuvių katalikų laikraštis. Jis yra vienas iš rimtesniųjų Amerikos lietuvių laikraščių. Turi daugybę rimtų ir gabių bendradarbių ir korespondentų. "Draugas" mes duosime tik už \$1.00 metams nariams draugijų, kurios nutars užsakyti jį visiems savo nariams.

Beto draugijos paįmamos sau už organą "Draugas", ar kitą kokį katalikišką laikraštį, padarys labai svarbų visuomenišką darbą. Jos parems naudingą spaudą. Atsiminkime, kad saujalė socialistų taip yra garbi ir žinoma vien delto, kad labai išplėtojo savo spaudą. Jų yra 3,000 su viršum, o jų laikraščius skaito 35 tūkstančiai Amerikos lietuvių. Labai taip pat išsiplatinę laikraščiai kad ir ne socialistiškai, tai laisvamaniški, kurie eina prieš tikėjimą ir Bažnyčią. Taigi mums, lietuviams katalikams, reikia remti savo, katalikišką spaudą. Ne gi visada mes duosimės išnaudoti visokiems laisvamaniams ir socialistams, kurių spauda taip klaidina nesupratusius mūsų brolius. Tad renkime dorą spaudą!

"DRAUGO" Redakcija
 Adresas: 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

DEL "LIETUVIŲ ŠVIETIMO FONDO" (100r.=100,000r.)
 Jau tik dvi savaitė beliko iki 1 d. sausio 1915 metų. Iki tam laikui turėjo įvykti Kairiūkščių sumanymas — pažadėti trims lietuvių švietimo draugijoms: "Saulėi", "Žibariui" ir "Rytui" 100,000 r. Lig šiam laikui pažadėta apie 70,000.

Visiems yra žinoma ir suprantama, kad Europos karė skaudžiai atsiliepė ant mūsų

tautos gyvenimo ir reikalų. Lietuvos visuomenė buvo priversta visas savo pajėgas dėti gelbėjimui nukentėjusių nuo karės. Taigi ir šitas naudingas Kairiūkščių sumanymas norom nenorom turėjo būti sustabdytas.

Tečiau perbrangios yra mums mūsų švietimo draugijos, ir jų uždaviniai, kad mes galėtume lengva širdžia ranka numoti ant to sumanymo, kuriam buvo tiek vargo padėta ir tokių gražių vaisių jau susilaukta. Laikinoji Tautos Taryba, savo posėdyje, (dalyvaujant L. švietimo Fondo atstovui gerb. kun. M. Gustaičiui) apsvaichėsi šį svarbų Tautos reikalą, nutarė atsiskaičius del jo į plačiąją mūsų visuomenę.

Mes tikimės atspėsią visų praklinesniųjų tautiečių troškimus, išreikšdami štai kokią nuomonę ir pageidavimą: *Kairiūkščių sumanymas Fondas neturi būti panaikintas.* Europos karė galėjo jį tik kuriam laikui sustabdyti. Patsai gyvenimas priverstė atidėti ankščiau nuskirtą terminą iki 1 d. sausio 1916 m., arba ir iki 1 sausio 1917 m., pagal to, kaip ilgai užsėstis Europos karė. Karėi pasibaigus (ypač, jeigu laimingai) galime laukti spartesnio kultūrinio ir ekonominio Lietuvos kilimo. Taigi tada švietimo reikalai ir vėl stovės pirmoje eilėje tarpe svarbiausiųjų Tautos reikalų.

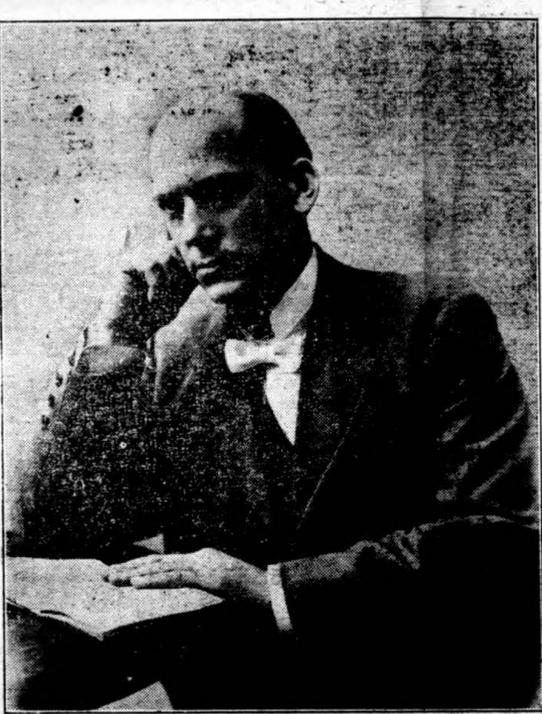
Laikinoji Tautos Taryba.

KALĖDŲ DOVANA LIETUVAI.

Štai jau artinasi Kalėdos! Labdaringumo šventė. Visi geros valios žmonės nori palengvinti savo širdis darydami malonumus visiems giminiams, draugams ir artimiesiems. Dažniausiai kiekvienas asmuo išanksto skiria tam tikrą pinigų sumą Kalėdų dovanoms. Pagirtinas paprotis metai į metus auklėti širdyse labdaringumą ir linksmumą. Šie metai neleidžia nei vienam susipratusiam lietuviui linksminis. — Mūsų gimtinė šalis.

Lietuva, paversta karės lauku su neapsakomomis baisenybėmis ir kentėjimais. Kasdien mes gaudome žinutis iš Lietuvos — atydziai teimyjame, ar mūsų tėviškė neisdraskyta — nesudegintos triobos, neišžudyti ten pasilikę giminės: motinos, sesers gimdytojai ir vaikai! Laiškai iš Lietuvos liudija, kad tūkstančiai šeimynų pametę namus liepsnose, miškuose slapstosi alkani. Ziema ir alkis jų nepasigaili.

Taigi, malonūs viengenciai, ar-gi mes galėsim į tai ramiai žiūrėti, ar-gi galėsim — ramiai duoti ir priimdinėti vieni nuo kitų Kalėdų dovanas, kada mūsų tėvai, giminės anapus jurių verkdami prašo Amerikos lietuvių pašalpos!... Rodosi nevertėtų tarp mus atsirasti tokių lietuvių, kurie užsimerkty, ar užsikreiptų nuo maldaujančiųjų Lietuvos žno-

D-RAS A. K. RUTKAUSKAS,
 Tautos Fondo pirmininkas

nių. Visi kiltadvasiai lietuvi — kurie karštai myli Tėvynę Lietuvą, atsakys pirkti Kalėdų dovaną, bet tuos pinigų, kuriuos būtų dovanoms išleide, paaukos (per Tautos Fondo Iždininką p. B. Vaišnorą, iš Pittsburgo, Pa.) nuvargusiems, badaujantiems mūsų broliams ir palengvins jų apvertkiną padėjimą.

Giminės ir draugai negavę Kalėdų dovanų ir dažinoje, kad jiems ligšiol kas metai skiriamos dovanos teko mūsų Tėvynei Lietuvai, dar labiau mylės tuos, kurie taip pasielgė, ir patys seks labdaringumo pavyzdžius.

Taip elgiantis, mūsų tauta augs prakilybėje, Jeigu visi, nuo galingiausių iki menkiausių, lenktyniaus labdaringuose viešuose darbuose, tai Lietuvos atgimimas bus užtikrintas. Net ir tie, kurie šiandieną jau išgamomis skaitomi — su pasididžiavimu grįž prie savo tautos ir savo menkoms spėkomis prisidės prie Lietuvos pagerbimo.

Istorija vadins mūsų gentkartę Lietuvos patriojizmo atgavintoja. Lietuvos meilė ir pasišventimas apdengs visus lietuvius amžina garbe. Visi, kurie pilnai atbudę — į darbą... Žadinkime visus prie Lietuvos meilės, kas tik lietuviu vardą nešioja.

Tautos Fondo Valdyba.

IŠ KARĖS.

Austrijiečiai atstumi iki Bosnijos. Paryžiuje gauta oficialis pranešimas iš Serbijos dabartinės sostinės Niš'o, kad serbai nustumė austrijiečių kariuomenę į Bosnijos ribas.

Italija reikalauja pilno paaiškinimo nuo Turkijos. Italijos valdžia pareikalavo nuo Turkijos paleidimo iš nelaisvės Anglijos pasiuntinio ir pa-

lvos link. Po kruvino mūšio prie Lodziaus, rusai apeleido miestą ir pasitraukė atgal. Vokiečiai dar smarkiau pradėjo žengti pirmyn, manydami, kad dabar jų laimėjimai užtikrinti ir neužilgo pasijus Varšuvoje. Ir toje valandoje, kada vokiečiai tvirčiausiai tikėjosi pergalės, rusų armija smarkiai ant jų užpuolė ir priverstė juos pasitraukti atgal. Rusų kariuomenė, traukdamas nuo Lodziaus priejo prie tos vietos, kur iš anksto buvo parngtos tvirtumos ir apkasai, vokiečiai visai netikėjosi, kad rusai galės sustiprinti savo pozicijas, šitame gi mūšyje pamatė savo didelę klaidą, nes jiems prisiejo muštis su rusais ant tyro lauko. Vokiečių nuostoliai buvo dideli. Prie Lovio vokiečiai septynis sykius metėsi atakuoti rusus ir septynis sykius buvo atmušti ir ant galo netekę daugybės kareivių pasileido bėgti. Rusų kariuomenė vijosi gana ilgai, paįmama nelaisvėn 2,000 kareivių.

Vokiečiai sumušti prie Petrogrado. Trečioji vokiečių armija, veikiančioji ant Petrogrado — Čenstakavos linijos irgi rusų kariuomenės buvo atbloškta atgal. Nors iš Petrogrado ir nepaduodama oficialių žinių apie šios armijos sumušimą, gaunama pranešimai iš pašalinųjų šaltinių, kad ši vokiečių armija apsupta rusų ir abiejų armijų vyresnybė, nepaduodanti jokių žinių, norėdama užlaikyti savo veikimą slapytbėje.

Mūšiai prie Lodziaus eina smarkyn. Ties Lodziumi bėpaliovos verda smarki kova. Vokiečių armija deda visas pastangas, kad išsprukus iš nemalonaus ir pavojingo padėjimo, į kurį pakliuvo per savo neatsargumą.

Prie Mlavo vokiečiams nesiseka. Ties Mlava, vokiečių armijos kairysis sparnas stengėsi prasimušti į pietus, bet rusai laiku pastebėjo vokiečių plenus ir kelius syk užatakavę vokiečius sumušė juos. Przasznysz'o miestas išnaujo randasi rusų rankose.

Užsakyta 200 orlaivių. Jungtinių Valstijų Conn. Valstijos mieste New Haven užsakyta 200 orlaivių. Orlaivių užsąkė vietinių pramonininkų pirmininkas W. J. Mayo. Kokiems tikslams tie orlaiviai skiriami — nieko nesakoma.

Prancūzų pranešimai. Paryžiuje paskelbta oficialis pranešimas, kad Belgioj prancūzų pėstininkai užėmė kelias svarbias pozicijas pietuose nuo Ypres, apielinkėse Arras. Tarp Samme ir Chaulnes prancūzai nustumė vokiečius atgal. Apielinkėse Fay eina gana karšti susirėmimai. Aisne apielinkėse tarp Vally ir Berry ar Bac prancūzai sugadina daugybę vokiečių kamuolių, pasitaikė kelios eksplozijozios priešobatarėjos.

Vogezų kalnuose vokiečių pirmiaus užimtos pozicijos prancūzams pasisekė atmušti. Didesni susirėmimai įvyko

ANGLAI NUSKANDINO 6 VOKIEČIŲ LAIVUS. BATUMĄ BOMBARDUOJA TURKŲ LAIVYNAS. H. SIENKIEVIČIUS PAGERBTAS RUSŲ. VOKIEČIŲ PADĖJIMAS LENKIJŲ PRASTAS.

ITALIJA SUSIKIVIRČINO SU TURKIJA.

AUSTRIJA NORI TAIKOS SU SERBIJA.

SERBAI LAIMĖJO SVARBIUS MŪŠIUS.

ŠV. TĖVAS UŽ PERTRAUKIMĄ KARĖS KALĖDŲ LAIKE.

KARIAUJANČIOS VALSTIJOS NEPRITARĖ POPIEŽIAUS

SUMANYMUI.

BŪRŲ SUKILIMAS NUMALŠINTAS.

LIETUVIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS VILNIUJE.

VOKIEČIAI ŽADA LIETUVIAMS "KARALIŲ".

PRŪSŲ LIETUVOJ MAŽI SUSIRĖMIMAI.

Ban de Sept apielinkėse.

liauja Sibiro geležinkeliais į Rusiją.

Gal pasibaigs Meksikos bėtvarkė. Washingtone gauta žinių iš Meksikos, jog prezidentas Gutierrez jau inėjo į Meksikos sostinę.

Naujausios žinios praneša, kad gen. Villa buvo apsilankęs Meksikos sostinės prielaimėstij, kame turėjo pasikalbėjimą su Zapata. Iš to, kas po jų konferencijos susekta, manoma, kad Villa su Zapata stengsis palaikyti Gutierrez kandidatūrą. Tik kasžin ar ilgai generolai galės gyventi santaikoj.

Kruppo dirbtuvės buvo bombarduotos. Haagos spauda praneša, kad Anglijos orlaiviai bombardavo Kruppo kamuolių dirbtuves Essene. Padaryta daugybė nuostolių.

Prancūzai ir anglai rengiasi prie generalio mūšio. Generolas Joffre išleido paleipimą visai suvienytai armijai rengties prie generalių susirėmimų su vokiečiais Prancūzijos ir Belgijos karės lauknose, bus mėginama išvyti vokiečius iš Prancūzijos, Flandrijos ir Alzacijos. Prancūzų armija šiuo tarpu padidėjo 400,000 naujų anglų kareivių, kurie neseniai pribuvo Prancūzijos karės laukan. Prancūzų armija dabar bus beveik lygi vokiečiams.

Prancūzai stengiasi prasimušti prie Muelhauseno ir Strassburgo.

Vokiečiai paskelbė Berlino spaudoje, kad Prancūzai sumušti Alzacioj.

Kaizerio sūnūs nuo rusų pabėgo orlaiviu. Vokietijos kaizerio sūnūs kunigaikščiai Jokakimas ir Oskaras, kurie dalyvavo mūšiuose Lenkijoj vos tik nepakliuvo į rusų rankas. Jie spėjo pabėgti iš karės lauko orlaiviu.

Japonai padeda rusams. Berline, Vokietijos sostinėj paskleista žinios, kad japonų kariuomenė jau randasi Rusioj ir padeda jiems kariuoti. Daugybė japonų kareivių ke-

Turkijos reikalavimai. Turkijos valdžia pareikalavo nuo amerikoniškos kolegijos Konstantinopolyj 20,000 dolerių. Kyla klausimas, kuomi pasirėmus Turkija panašiai elgtasi. Jeigu tas dalykas nebus tinkamai išaiškintas, tai galima laukti didelių nesupratimų tarp Turkijos ir Amerikos.

Antverpas — 10,000,000 dol. kontribucijos. Vokietijos valdžia uždėjo ant Antverpo milžinišką kontribuciją, būtent, 10,000,000 dolerių ir kaipo užstovus, kad kontribucija bus išmokėta, palaikė miesto valdininkus. Rodosi Antverpas jau penktą dalį tos nežmoniškos kontribucijos išmokėjo, likusiąją dalį mokės po pusę milijono į dieną. Mieste baisesiausias padėjimas. Badas ir vargas viešpatauja tarj gyventojų.

Vokiečiai pralaimėjo ant jūrių. Londone paskelbta žinios apie atsibuvusį didelį mūšį tarp anglų ir vokiečių laivyno netoli Magelano šiaurumos prie Sakalų salų. Vokiečių laivynas smarkiai sumuštas, trys kreiseriai: "Sharnhorst", "Gneisenau" ir "Leipzig" nuskandinti, 1,500 žmonių žuvo. Iš anglų užmušta vos keli žmonės. Vokiečių kreiseriai "Neurnberg" ir "Dresden" spėjo pasprukti, anglų laivynas dabar juos medžioja po vandenyną.

Vokiečių nuostoliai dideli, kreiseriai "Sharnhorst" ir "Gneisenau" skaitėsi jų geriausiais kariškais laivais.

Sventas Tėvas už pertraukimą karės laike Kalėdų. Popiezius Benediktas XV pasiuntė visų kariaujančių valstijų valdonams atsišaukimą, prašydamas pertraukti karę nors laike Kalėdų švenčių. Kai-kurios valstijos sutinka ant to, tame skaičiuje esanti Vokietija.

Burų vadas mūšautas. Londonas. Gen Christian Frede-

rick Beyers, vienas iš vadų būrų sukilimo Afrikoj nušautas valdžios paliepiamu. Gen. De Wet, kuris irgi yra sugautas, laukia tokio pat likimo.

Vokietijos cėsorius serga. Kaizeris, dalyvaudamas savo kariuomenės mūšiuose Lenkijoje netikėtai susirgęs, sugrįžo į Berlyną, kur keletas daktarų rūpinasi jo gydymu. Ligos priežastis paduodama per daug didelius nuovargis. Iš paskutinių pranešimų galima tiek susekti, kad jo sveikata ne gresia didelis pavojus, visgi padėjimas cėsoriaus gana sunkus.

Vokiečiai užėmė Praszysz'o miestą. Berlinas. Oficijaliai paskelbta, kad Lenkijos miestas Praszysz užimtas vokiečių po ilgo šturavimo. Paimta nelaisvėn 600 kareivių. Eina smarkūs susirėmimai ties upe Vistula.

Przemyslio gyventojai pabėgo. Petrograde paskelbta, kad visi miesto Przemyslio gyventojai pabėgo. Rusų artilerija smarkiai bombarduoja tvirtovę ir manoma, kad netrukus turės pasiduoti.

Japonų laivynas padeda angalsams. Tokyo. Sulgy žinių, paeinančių iš užsitikėjimo verčių šaltinių, japonų laivynas gaudo vokiečių laivą "Prinz Ethel Friedrich" Chili uostuose. "Prinz Ethel Friedrich" prieš karę prigulėjo North German Lloyd linijai, bet kaip tik buvo paskelbta karė, ant jo buvo uždėtos kanuolės ir jis buvo paverstas į kreiserį.

Vokiečių minos Zuvedijos vandenynuose. Keletas žuvėdų mažesnių laivų užėję ant minų netoli savo uostų nuskrėdo. Tas atsitikimas sužadino Zuvedijos gyventojus, kurie reikalauja padaryti kuosmulkausj tardymą ir jeigu, kaip skelbiama, Vokietija tas minas paleido, pareikalauti nuo jos atlyginimo. Pradedama Zuvedijoje net apie karikiškus žingsnius prieš vokiečius kalbėti.

Vokiečiai nebetoli Varšuvos. Petrograde paskleista neoficijali žinių, kad vokiečių armijos dalis, vadovaujant gen. Mackensen'ui, atsidurė netoli Lenkijos sostinės, Varšuvos, nes tiktai už 15 mylių. Kitos dalys vokiečių armijos nieko nenuveikia ir net yra atmušamos daugelyje vietų.

Rusijos caras Tiflise. Rusijos caras išvažiavęs iš Lenkijos karės lauko nuvyko į Tiflisą, kur buvo karštai sutiktas gyventojų ir kariuomenės. Kareivių dvasia pakilusi ir dabar laukiama iš jų puses didesnio veiklumo.

Prancūzai užėmė Boulers ir Armentiers miestus. Po dviejų savaitių mažesnių ir didesnių susirėmimų prancūzų armija išpalengvo pradėjo vokiečius stumti atgal. Dabar atėjo žinios, kad miestai Raulers ir Armentiers užimti prancūzų. Vokiečių kariuomenė be paliovos traukiasi.

Serbai suėmė 20,000 austriječių. Londono laikraštis "Times" gavo žinių iš Serbijos miesto Kragujevatz, kad Serbų pasitraukimas iš Belgrado, nėra dar serbų pralaimėjimu, jie sutraukę savo spēkas užpuolė ant priešo armijos dešiniojo sparno tokio smarkumu, kad austriječiai negalėdami išurti smarkaus užpuolimo pasileido bėgti, palikdami ant mūšio lauko tūkstantis lavonų. Kitas Londono laikraštis "Daily Telegraph" sulaukė pranešimo iš Graikijos sostinės Atenų, kad

serbai mūšyje su austriječiais paėmė j nelaisvę 20,000 kareivių ir daugybę kanuolių.

Rusų oficerių žuvo 60,000. Rusų laikraštis "Rusky Invalid" paskelbė savo skiltyse, kad nuo pradžios karės rusų armija nustojo užmuštis, sužeistais ir paimtais į nelaisvę 60,000 oficerių.

Rytprūsiose maži susirėmimai. Prūsų Lietuvoj nieko ypatingo neįvyko. Didesnių susirėmimų nebuvo, vien tik šaudymasis tarp artilerijos iš abiejų pusių.

Jungtinių Valstijų veldžia persergsti meksikiečius. Jungtinių Valstijų valdžia pasinė formališką persergėjimą dabartiniams Meksikos valdytojams, kad jie sustabdytų veikimą savo kariuomenės Jungtinių Valstijų parubežiuose, kitaip Jungtinių Valstijų valdžia bus priversta pasiegti saviškai.

Serbai mano atsiimti Belgradą. Londone gauta žinių, kad Serbijos valdonas, senelis Petras patsai paėmė vadovystę savo armijoj ir vedė ją į mūšį su austriječiais. Pasisekimas buvo pilnas. Šiaurinėj dalyje Serbijos austriječių kariuomenės sunaikinta. Skelbiama, kad 60,000 austriječių užmušta ar paimta nelaisvėn.

Rusai sumušė vokiečius prie Krokuvos. Išleista čia sekantis oficialis pranešimas: Vokiečių mėginimai prasimušti prie Mlavos tapo sulaukyti. Rusų kariuomenė turėjo smarkius susirėmimus su vokiečiais ir po smarkios kovos juos atmetė atgal. Nepasisekė vokiečiams ir prie Lowicz'o. Laikė pasekmingų rusams mūšiu netoli Krokuvos paimta nelaisvėn 2,000 vokiečių kareivių ir keletas sunkių kanuolių.

Rumunija tarpininkauja. Londonan atvyko rumunų delegacija, susidedanti iš kapituliu, pasitarimui su Anglijos ir Vokietijos kapitalistais, kuriu būdu galima būtų įvykinti taiką ir užbaigti karę. Ne už ilgo šio delegacija mano atvykti ir į Jungtines Valstijas, kad pasitaris ir su Amerikos kapitalistais.

KARĖS APZVALGA.

RUSIJA IR VOKIETIJA. Buvo laukiama didelių atsitikimų Lenkijos karės laukuose. Milžiniškos rusų ir vokiečių armijos rengėsi prie generalio susirėmimo, kuris iš dalies ir įvyko tarp Vartos ir Vistulos upių, ir taip dalykai virto, kad rusai turėjo pasitraukti nuo Lodzians palikdami miestą vokiečiams. Jeigu tikėti vokiečių pranešimams rusų nuostoliai milžiniški, ir jų armijos traukiasi atgal. Kokiu būdu galėjo šis mūšis taip nelaimingai užsibaigti rusams, sunku suprasti. Visa spanda, kaip Europos, taip ir Amerikos tvirtina, kad rusų armijos Lenkijoje padėjimas buvo puikus ir rusams lengvai pasisekė prieš apgalėti, ypač kad vokiečių padėjimas buvo visai blogas. Jų armija buvo perskelta pusiau, kai kurie korpusai sunaikinti ir dar vienas, kitas smarkesnis mūšis ir būtų buvę užbaigtas pirmasis karės veiksnis, — padarytas galas vokiečių laimėjimams Lenkijoje. Įvykusiuose pirmuosiuose mūšiuose vokiečių nuostoliai buvo dideli. Žuvo daugybė kareivių, paimta šimtai kanuolių.

Ir štai po tų nepasisekimų ateina žinios, kad vokiečiai išspruko iš jėgas padarytų sląstų ir apturėję pagelbą iš va-

karų greitu laiku susiorganizavo ir užpuolė ant rusų, sumušė juos ir užėmė miestą Lodzį.

Čia reikia ieškoti priežasčių Rusijos armijos vadų nerangume, arba jų neveiklume. Dalykas bene bus tame. Generalo Renenkampfo armija, kuri buvo pasiūta pagelbėti mūšyje prie Lodzians, nepribuvo į laiką, už ką buvo nuobautas valdžios, antra, vokiečių rankose randasi strategikos svarbos geležinkelio, kuriais greitu laiku gali pervežti savo kariuomenę.

Rusai užatakuoti vokiečių abiejuose sparnuose, negalėjo pasiūti pagelbos centralinei saivai armijai ir vokiečiai pavaliai pasinaudoję šiaja aplinkybe.

Mūšis prie Lodzians buvo labai smarkus, priešų armijos buvo suėję ant durtuvų.

Ar ilgai vokiečiai galės užsilaikyti ant savo pozicijų Lenkijoj sunku pasakyti, kaip matyti iš pranešimų vokiečiai tvirtai pasiriję kovoti iki paskutinio. Rusijos kariuomenė po šiu nepasisekimų pradeda išnaujo rengtis prie užpuolimo ant vokiečių ir net mano vokiečius apsupti. Svarbiausiu punktu dabartinės kovos yra Varšuva, prie kurios vokiečiams rūpi prasimušti, rusai sutraukė ten savo geriausią spēką ir kiekvieną vokiečių pamėginimą arčiau užžengti prie Varšuvos, atmuša, Lenkijoj dar galime laukti naujų ir svarbių mūšių.

RUSIJA IR AUSTRIJA.

Rusijos armijai nepasisekė Lenkijoj, bet užtai jai puikiai klotasi kovoje su austriječiais Galicijoj, kur ant visos kariškos linijos rusų kariuomenė turi pergale. Pasitaiko, kad kai kuriose vietose rusų kariuomenė būna atmušama, bet tas didelės svarbos neturi, nes svarbiausiose pozicijose rusų laimėjimai pilni. Krokuvą jau rusų bombarduoja, telegramos praneša, kad pirmos tvirtumos vokiečių apleistos ir pats miestas ugnyje, jeigu rusams pasisektų paimti j savo rankas Krokuvą, jie pasijustų tose apeliokėse stipriai ir bemaž galima spėti, su austriječiais svarbusis darbas būtų atliktas.

Didelę svarbą rusų armijos laimėjimams Galicijoj priduođa Karpatų tarpkelių užėmimas, dabar jie liuosai gali įsiveržti į pakalnes. Paskutiniuos žinios praneša, kad rusai išvyti iš Vengrijos, kad austriječiai joms baisiai sumušė, tiktai toms žinioms jau nesbesinorėtų tikėti, nes Austrijos ir Vokietijos žinios daug sykių pasirodė melagingomis, o kai kurie anglų laikraščiai teisingai pastebi, kad Vokietijoj puikiai makama pagaminti žinios, kuriuos būna nukaltos ant vokiško korpulio.

Galima aiškiai suprasti, kad Galicijoj ir Vengrijoj pakalnes rusai eina tvirtu žingsniu, nes telegramos praneša iš visur, kad gyventojai didžiausiam išgastyje palieka savo sodybas ir bėga Budapeštan, Vengrijos sostinėn.

ANGLIJA, PRANCŪZIJA IR VOKIETIJA.

Prancūzijos ir Belgijos padangėse didelių permainingų tiesa nėra, bet įvyko vienas dalykas, kuris netolimoje ateityje parodys kaip jis yra svarbus. Anglų, prancūzų ir belgų kariuomenės pasinaudojamos iš to, jog vokiečių visa atyda atkreipta Lenkijos kovos link, stiprina skubiai savo pozicijas ir išpalengva pradeda vokiečius stumti atgal. Žieminėj Prancūzijoje ir Belgijoj vokiečių kariuomenė nebegalėdama išurti smarkesnio priešo spirimo traukiasi, palikdama nemažai užmuštis, sužeistais.

Prancūzai užima kairijį krantą Yser upės Belgijoj, žieminėj Prancūzijoje, kur vokiečiai baisiai kovoja, nenordami užleisti savo pozicijų priešui, ypač La Basse apeliokėse, anglų ir prancūzų armija tvirtai žengia į rytus. Prancūzų artilerija dabartinėje karėje veikianti, pasirodė tobulėsnė už vokiečių ir prancūzai ją dažnai vartodami suduođa didelius smūgius vokiečiams.

Aplamai pažvelgus į karišką veikimą Prancūzijoje ir Belgijoj, galima suprasti, kad šis momentas prancūzams yra labai ir labai svarbus. Vokiečiai jokiu būdu negalės parodyti dabar didesnio pasipriešinimo prancūzų ir anglų kariuomenei, nes vokiečių visos geriosios kariuomenės spēkos sutrauktos Lenkijoj, kur jiems būtina reikia dar labiau susistiprinti, nes rusų armija ten siekia milžiniško skaičiaus.

Vokiečiai patys mato, kad jiems bus sunku užsilaikyti ant visos kariškos Prancūzijos linijos tai jie griebiasi paskutinės priemonės. Vokiečių kariuomenė sutraukiama Aisne upės pakalnes, kur randasi centras visos armijos. Tas veikimas ženkliana, kad vokiečiai dar neišžadėjo vilties prasimušti pro prancūzų kariuomenės eiles ir dar sykių mėginti prie Paryžiaus. Vargiai tas sumanymas vokiečių galės beįvykti, nes jų nepasisekimai vis eina didyn Prancūzijoje.

AUSTRIJA IR SERBIJA.

Austriječiams sekėsi — Belgradas Serbų sostinė po ilgų kruvinų kovų, po didelių nuostolių iš austriječių puses pakliuvo į jų rankas. Bet kas pamanytu, kad šiuomi laimėjimams užsibaigę serbų kova su austriječiais labai apsiriktų. Visiems gerai žinoma, kad serbai pradėjo karę su austriječiais dar neatsipeikėję nuo pirmiaus vedamų karių Balkanuose. Serbai negalėjo ilgai spirties austriječių didesnioms spēkoms ir turėjo jiems užleisti savo kai kurias svarbesnes pozicijas, bet anaipol neišžadėjo kovos vedimo. Dabartiniu laiku Serbijos armija pasisilėpė kalnuose ir iš ten užpuldinėja savo priešus. Tai paskutinis būdas, kuris serbams pasiliko ginti savo šalies neprigulmybe. Pastaruoju laiku serbai išlaimėjo kečius mūšius parubežyje ir jeigu tiktai kuri valstija iš šalies parems ją, austriječiams prisiels blogai.

RUSIJA IR TURKIJA.

Labai mažai teigaunama žinių iš kariškų veikimų Rusijos su Turkija. Iš Armenijos karės lauko nieko negirdėti. Retkarčiais gaunamos neaiškios žinios apie rusų laimėjimą, bet toms žinioms negalima priduoti didelės svarbos. Buvo pranešta, kad turkų kreiseris Breslau buvo priplaukęs prie Sevastopolio ir jį pradėjo bombarduoti, bet rusų laivynas tuojuos jį nuvijio šalin.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

LIETUVIŲ ATSTOVŲ SUSIVAŽIAVIMAS. "Rygos Garso" 86 numeryje užeinama viena iš svarbiausių Lietuvos gyvenimo apsiirėkimų — visų keturių Dūmų lietuvių atstovų suvažiavimas Vilniuje. Susirinko 14 atstovų, nebuvo tik buvusiojo atstovų: Kupsto, Kumielio, Gudavičiaus, Milvido ir Grimians. Atstovai dvi dieni laikė savo posėdžius tardamiesi visišvieno be nuomonų ir pakraipų skirtumo apie opiausius nūn Lietuvos reikalus, šios

karės iškeltus, taigi apie pagelbių ir šiaip nukentėjusių del karės šelpimą.

Nutarta palaikyti visas esamasias labdaringasias draugijas ir organizacijas, kurios šelpia ir šelpa nukentėjusius kokiuo nors būdu del karės ir rūpintis įsteigti kuodaugiausia tokių organizacijų Lietuvoje.

Beto nutarta, jei bus reikallas kelti koki nors Lietuvos reikalą ministerijoje, daryti tai visiems atstovams išvieno ir gremijaliai, kas be abejojimo, galės turėti nemažą reikšmę ir mūsų pačių ir kitų akyse.

"Aušra" 42 num. apart pažymėjimo nutarim, padarytu per atstovų suvažiavimą štai kokiuo būdu apibriežia svarbumą šio atsitikimo:

"Kiekvienam lietuviui dabar širdyje guli klausimas: kas bus su Lietuva po karės? Šito klausimo išrišimui nemažai darbuojasi Amerikos Lietuviai.

Šis klausimas turės rūpėti ir mūsų atstovams. Lenkai nuo pat pradžios karės sutvėrė Varšuvoje ir Petrapilyje tam tikras atstovybes, kad jos rūpintųsi Lenkijos reikalais ir jos ateitimi. Ir kaip matome, tas lenkų rūpinimas nepaliko gerų pasekmių: jau šiandien šimtai, tūkstančiai rublių plaukia Lenkijon iš Rusijos miestų sušelpimui delei karės Lenkijos gyventojų. Tad tepadeda Visagalis ir mūsų atstovams laimėngai ir pasekmingai darbuotis Lietuvos ateities labui".

Suvažiavimas lietuvių atstovų Vilniuje, stengimasis jų veikti bendrai Lietuvos reikaluose geriausiai mums amerikiečiams liūdiąja apie dabartinį lietuvių tipą ir jų karštą norą atmetus šalin pakraipas ir nuomones, veikti visų lietuvių labui.

LIETUVIAMS REIKALINGA PAGALBA.

Valstybės Dūmos atstovas M. Yčas, buvo nuvykęs į Vilnių ir kitus Lietuvos miestus, kad apsi pažinūs geriau su padėjimu pabėgėliu nuo karės. Vilniun, kaip pasirodo, bėga netik iš Lietuvos apimtu karė apeliokiu, bet bėga čia iš Mlavos, Varšuvos ir kitų vietų Lenkijos. Pabėgėliu nuo karės padėjimas labai sunkus. Reikalinga greita pagelba. M. Yčas nurodo laikraštij "Ruskią Viedomosti" klaidą Konovalovo sumanyme rinkti aukas Lenkijai. M. Yčas šiaip tą klaidą apibriežia: Be abejonės Lenkija kaip smarkiai nukentėjusi nuo karės reikalauja pašalpos. Bet neužmirškite, kad ir Lietuva nukentėjusi, ypač nukentėjo Lenkijos pakranėiuose. Gyventojai šių šalių turi tokią pat tiesą reikalauti pašalpos, kaip ir visi kiti. Ir šiuo dalyku man norėtųj inešti mažą pataisą, kuri malonės priimti rusų visuomenė. Lai sumanymas p. Kanovalovo lygiai rūpinasi reikalais Lenkijos ir Lietuvos nukentėjusių nuo karės. "Maskaiva!" šaukia užbaigoje mūsų gerbiamas veikėjas, "Lietuvos gyventojai laukia nuo tavęs pagelbos, o jos pedomis lai eina visa Rusija".

Iš vokiečių veikimo Lietuvoje. Tauragės miestelyje vokiečių kareiviai apilėšę miestelėnus atėjo pas tartytoją Sulcų ir pareikalavo iš jo pinigų. Sulcas noriai sutiko užmokėti kontribuciją, tiktai paaiškino, kad prie savės neturi pinigų.

"Leiskite man nubėgti pas savo brolių ir aš jums ūmai pristatysiu reikalaujamą sumą", pasiprašė jis vokiečių. Vokiečiai intikėjo jo žodžiams ir paleido Sulcų.

Pasitaikius gerai progai Sulcas išbėgo iš Tauragės ir apsigyveno brolio dvare. Nesulaukiant Sulco ate-

nant, vokiečiai pasileido joneškoti. Jiems buvo pranešta, kad Sulcas pabėgo. Vokiečiai nuvažiavo jo ieškoti brolio dvaran. Sulcai dazišinojė apie vokiečių prisartiinimą išsikraustė kitur. Nesuradus Sulcų, vokiečiai apilėšę jų dvarą ir išsidangino.

VILNIUS.

Lietuvių dviklėsejė mokykloje šiemet prisirinko labai daug, net 95 mokiniai. Ypač daug mokinių pirmame skyriuje — 49 mokiniai. Vaikus mokina mūsų kompozitoriaus ir muziko p. Šimkaus žmona. "Saltinis" irgi Vilniun persikelia iš Seinų. Jo redaktorius B. Stasiūnas jau atvyko Vilniun. Spauzdins M. Kuktos spaustuvėje.

Buvusiojo "Vilties" redaktorius A. Smetonas byla su kun. Malyniču atsibuvo jau antrą syk spalį 23 d. Praėjusiais 1913 m. buvo "Viltijė" aprašytos vienos lietuvių pakasinos, kurią lydėjo j Rusų kapus kun. Malynič'as iš Savičo ligonbučio. Numinusios lietuvių buvęs noras, kad ją laidojant lietuviškai giedotų. Todel lietuvių tuo tikslu atėjusios j ligonbutį, bet susirinkusios lenkės panorėjo lenkiškai giedoti. Tuomet lietuvių prašiusios kun. Malynič'o, kad joms leistų giedoti lietuviškai ir pasakiusios, kad tai buvęs mirusios noras. Tuomet kunigas leidęs iki Aušros Vartų per miestą giedoti lenkiškai, už Aušros Vartų lietuviškai. Lietuvių nesutiko ir lenkės giedoję per visą laiką. Už šią žinėlę kun. Malynič'as nėt du syk traukė "Vilties" redaktorių teismano A. Smetoną.

PANEVEŽYS. Kauno ūkio draugija rūpinasi išgauti palengvinimą Raseinių ir Telšių pavietų gyventojams, kad pavasarį jie galėtų gauti sekias tokiomis pat kainomis, kokias dabar mokama komisijų už grūdus. Taip pat rūpinasi, kad atiduodami iš kariuomenės arkliai būtų siunčiami parduoti ne Vilniun, kur juos superka žydai, bet būtų parduavinėjami pavietuose, kad galėtų juos nusipirkti ūkininkai. Rūpinasi taipogi, kad komisijos mokėtų už pašarą tokias pat kainas, kokias kariuomenės žyba moka Vilniuje, o ne žemesnes, delto, kad ir Kauno gub. pašaro šjmet nedaug užderėjo. Norima išgauti, kad būtų leista liuosai parduavinėti gyvulius. Pašaro šjmet ūkininkai nedaug teturi, reikia gyvulių daug parduoti, o kadangi gyvulių išvežimas užgintas, tai kai kurie pikliai supirkinėja gyvulius už labai pigią kainą.

Taigi prašoma, kad arba būtų leista gyvulius liuosai parduavinėti arba statant juos kariuomenei, kad ūkininkams būtų duota pirmenybė ir kad komisijos mokėtų po 4 rubl. 50 kap. už gyvo galvijų pūdą.

VILNIUS. Rusijos miestų sąjunga paskyrė pabėgėliams šelpti Vilniuje kas mėnuo po 5,000 rubl., tiktai vieno dalyko reikalaujama, kad pinigai būtų išdalyti pagal tautų ir kad Rusijos miestų sąjungos vardu būtų įsteigtas maitinimo punktas. Tam tikslui įsteigtas komitetas, j kurį pakviestas miesto galva ir po du atstovai nuo lietuvių, rusų, lenkų ir žydų. Rusijos miestų sąjungos ingaliotiniu yra atstovas Yčas.

LIETUVIAMS ŽADA "KARALIŲ".

NAUMIESTIS (Suv. gub.) Vokiečiai žada ir lietuviams duoti karalių kataliką. Rusų laikraščiai rašo, kad Naumiesticio apeliokėse vokiečiai mė-

te lietuvių kalba proklamaciją, kuriose lietuviams buvę žadama duoti liuosybę ir savo karalius katalikas.

ŠIAULIAI. Prie policijos buvo parduota apie 20 karvių sugautų ant rubežiaus bevarant žydams į Prūsus. Karvės liko parduotos per taksą.

PANEDELIS. (Zarasų ap.)

Spiegų kaime spalį 14 d. buvo toks atsitikimas. Vakare pas ūkininką Vytautą Glemžį, jau gulint įsprašė kareivis nakvoti, pasakodamas, kad esąs sužeistas. Ūkininkas su visa šeimyna baisiai nustebo, kada pamatė kareivį su juoda barzda ir ūsais. Bet tasai "kareivis" matydams, kad jį per daug su nepasitikejimu žiūrimsa puolė bėgti, bet ūkininkas pagavęs kirvį ėmė vyties. Nežinia kaip ten būtų buvę, jeigu kareivis nebūtų prabėgęs: "dovanok krikšto tėvel". Pasirodė, kad tai buvo Veronika A. ir norėjo išgązdinti, bet blogos tokios štukos.

VASKAI, Pan. ap. Daug vyrų imta ir pas mus. Apie vienus sužinome, kad jau puolė karėje, o kiti guli ligonbučiuose. Armotų griausmas girdžiasi ir pas mus ir kartais net langai sudreba, o nuo rubežiaus juk gyvename net toliau 100 verstų. Iš priežasties taip neramaus laikono žmonės niekur nenori kiek toliau išvažiuoti. Žydai nieko nebeperka nuo karės pradžios. Ypač atpigę žąsys, paršūnai ir kitokie gyvuliai; javų užderėjo šiemet mažai ir nedaug teliks parduoti.

Daškų aptiekos namuose ir Zvangelos dvare ketinama intaisyti ligonbučius. P-lė Chodakauskaitė iš Vitartų dvaro, kuri darbavosi ir del lietuvių labo išvažiavo karės laukan kaipo gailestingoji sesuo. Ligšiol aplamai gyvename ramiai ir niekas mūsų neskrandžia.

JOKUBAVAS, Telšių pav.

Pora savaičių atgal buvo atėjo 20 vokiečių kareivių ir paėmę iš V. Parčausko dvaro 30 priaugančių jaucių ir prisipylę keletą vežimų grūdų išvažiavo į Prūsus. Rusų parubežinė sargyba pasisilėpus krumuose ir praleidus vokiečius pro šalį šovė jiems iš užpakalio ir ant vietos padėjo 5. Vokiečiai taipogi kartą iššovė ir palikę visą savo grobį spruko kuogreičiausiai į Prūsus.

VELIONA, Kauno g. Margavos kaimas. Pas mus užpludę vokiečiai pasimė tik duonos ir išsigabendami drag su armotomis išsivežė kopustus ir bulves. Laikė mūšių netoli Krukių sudegė 5 ūkininkai ir vokiečiai išsivežė 5 vaikus. Sintautų dvare iškulė javus ir išsivežė.

Seinų apskričio komiteto nariai

jau apvažiavo visus valščius ir surinko žinias, kas nukentėjusių nuo karės reikalauja greitos pagalbos, kad išrūpinus ją iš didesės kunigaikštystės Tatjanos komiteto. Šale to jau pradėta surašinėti iš eilės visi nuostoliai, padaryti vokiečių ir rusų kareivjos. Komitetas sutaisė paklausimus, kuriuose sužymėta smulkiai įvairūs nuostoliai, kuriuos galėjo turėti gyventojai, netekdami trobų, gyvulių, javų, pašaro, maisto, negalėdami užsėti laukų ir tt. Neaplenkta net paklausimas apie išnaikinimą bičių. Lakštai su tais paklausimais bus išsiuntinėti vaitams, kurie turės viešką smulkiai surašyti, o paskui apskričio komitetas patikrīs.

IS BALTIJOS.

RYGA. Lietuviški užrašai pasergėta Rygoje išdėta jau

ant kokių 5 latvių bankų. Dabar keli latviai, panaikinus vokiškas iškasas, girdėt ren-giasi padėti lietuviškos užra-šus, žinoma tik ten, kur dau-giaus lietuvių gyvena ir gali-ma iš jų tikėtis parėmimo.

Aukos lietuvių komitetui šelpti šeimynas pašauktųjų ka-rėn gana apšėčiai plaukia. Ry-giečiai lietuviams šelpia kaip iš-manydami.

Lietuvaitės, prigulinčios prie Zitičių tarnaičių ir dar-bininkų draugijos, siuva ir mezga šiltus marškinius, pirš-tines, pančiakas ir dalia ka-reiviams išeinant iš vietinių li-gonbučių. Dabar zitičių apsi-ėmė lopyti baltinius kareiv-čių siuončiamų per Katalikų Komitetą iš vietinių ligonbu-čių. Prie to darbo stoji jau 20 draugininkių.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

1) Iš Šiaulių miesto, Kau-no gub., Karolis Liakas rašo į "Draugo" redakciją:

Nuoširdžiai aciu tamstoms už pasidarbavimus labai Lie-tuvos, ir velyju ir tolimesniam laikui gero pasisekimo dar-buose gelbėjimo tėvynę nu-kentėjusių nuo karės brolių. Žmonės baisiai nuvargę nuo sunkių karės laikų, dauguma negali nieko veikti. Ir ką tu žmogus gali padaryti, kad nuolatos važinėja iš vienos vietos į kitą, ypač pri-vaigina su geležinkelio sau-gojimais. Beveik visi žmonės užimti. Mūsų miestas netoli Tauragės, vos tik 20 mylių, visgi priešo čia nematome ir jokio blogumo nuo jo nejautė-me.

Kainos ant visko baisiai nu-puolė. Galvijai pigūs, geriau-sią karvę gali nusipirkti už 30 rublių, mėsos pūdas 4 rub., avis 2 rub. 50 kap. Rugių pū-das 1 rub., miežių, avių irgi po 1 rub.

Rugiai mūsų apielinkėse šią vasarą užderėjo puikiai, va-sarojaus taip kaip ir nema-tėme — išdžiūvo. Su godo-ne — K. Liakas.

2) Iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilėlių parapijos Dab-kevičiai rašo P. Mikalauskui į Hartford, Conn.

Mielas broliu! Naujienos tos pačios — mūsų be per-stojo, bausis kraujo pralėji-mas mūsų krašte ir Dievas ži-nos, kaip ilgai ta karė trauk-sis. Pradžioje karės buvome persigandę, vokiečiai buvo įsi-vertę į Lietuvos kraštą, da-bar tė esame linksmesni, mi-siškiam geriau sekasi ir tu-rime viltį, kad rusai sumuš prūsus.

Antru kartu rinko raudon-biliečius 1896 — 1908 metų šaukimo, tai ir mūsų Jurgiai reikia eiti į karę. Pirmiau-siai jį apmokys karės dalykų Vilniuje. Vilniū šaukia tik tuos, kurie neturi 30 metų mažiaus. Senesnius varo tie-siog į kazarmas ir iš ten ant karės lauko. Jurgis visą sa-vo turtą paliko po mūsų glo-ba. Gal Dievas duos ir pa-grįš sveikas. Ūkininkų išdir-biniai baisiai atpigo, krautu-vėse viskas pabrango. Sun-kūs laikai ką ir besakytė. Jūsų Dabkevičiai.

3) Iš Suvalkų gub., Kalva-rijos pav. Mikniškių sodž., Jo-nas Čekanaivičius rašo sūnui Jonui Čekanaivičiui į Mt. Car-mel, Pa.

Laiškas išsiųstas iš Lietu-vos 13 d. rugsėjo. Pas mus dabar viskas gerai einasi. Rugiai šmet užderė-jo puikiai, vasarą buvo ne-prastas, šieno pripiovėme apšėčiai, taip kad turėjome vi-soko pilnai. Kaip prasidėjo smarkūs

mūšiai, aiškiai girdėjome ar-motų trenksmą. Sako prūsas — neprietelius negalėjo at-taikyti mūsų užpuolimo ir pasitraukė toli į savo kraštą. Kad Dievas duotų sumušti prūsus ir juos sukapti į ma-žus šmotelus, baisiai kankina mūsų žmones, kaip pagauna Lietuvos gyventoją, tuojaus mirtini baudžia. Mūsų ka-riuomenė sugavus prūsą, už-laiko jį gražiai.

Šiandieną ir vėl turime di-delį susirėmimą rusų su vokie-čiais, armotų šuviai girdėti dažnai, mes tik laukiame, koki bus pabaiga. Nežinau mielas broli ar gausi šitą laiškelį, rašau jį visą savaitę ir vis ne-galiu užbaigti. Užgirdus šū-žius nemalonu ir rašyti. Ne-žinome kas gali atsitikti ir su mumis šitame Lietuvos kam-pie. Važinėjame stoikas net prie Karaliaučiaus. Praver-čiame kelionėje 2-3 savaites.

Laikraščiai ragina, kad žmonės parengtų sau "suko-rių", rūkytos mėsos, džiovintų grūdų, obuolių ir tt. Ger-iaus iš anksto pasirengti, nes nežinau kas gali atsitikti.

Ir tu Joneli nesiskubink grįžti į Lietuvą, palauk ra-mesnių laikų. Lietuvoj kaip prasidėjo mobilizacija, visą šnapšą išnaikino. Bonkas su-trupino, o patį šnapšą į upes supylė; toks pat likimas ir alaus.

Antras laiškas Jono Čeka-navičiaus, kurį paduodame žemiau, rašytas 2 d. lapkričio.

Mielas sūneli! Sulaukėme laiko, kada galima parašyti laiškelis. Kaip buvo prūsai užėję, pačtas nustojo veikęs. Negaudavome žinių ne vien tik iš Amerikos, bet ir iš savo krašto. Dabar tai šit kokios pas mus naujienos Prūsai buvo apėmę Suvalkus, Seinus, Lazdijus, Kalvariją, Simonų, Vilkaviškį, Marijampolį, bet neilgai jų viešpatavimas tę-sėsi. Po didžiū susirėmimų ties Nemunu, prie kurio žuvo daug prūsų turėjo pričas pa-sitraukti. Daug padarė prū-sai nuostolių mūsų kraštui.

Apie mūsų įvykusius mūšy-žemėlį bausi ir pamanyti. Kaip susirėmė prūsai su mi-siškiais ties Pagarandu, tai mūsų stubų net langai barskė-jo. Ir dabar dar prūsams pa-sitraukus girdžiame bausių ar-motų trenksmą, dreba pilka žemelė vakarių šalį. Kur ka-riuomenė žengia, ten viskas išpūstas: tūbos sugriautos, sudegintos, keliai sugadinti, net plentų sunku išvažiuoti. Pakeliais pilna užmuštų ark-lių.

Pas mus ligšiol kariuome-nės nebuvo. Tik tai pastaruo-ju laiku prisigrūdė jos tiek, kad patiems ankšta. Dvaruo-se stovi raiteliai, kurie po mū-šių ilsisi. Nemažai jų ir kai-nuose pas ūkininkus. Už ma-žą prasakaltimą, pasipriešini-čią galvą nukerta, arba rykš-tėmis plaka.

Netekus vyrų, merginoms prisieina arti ir akėti.

Miesteliuose pilna ligonbū-čių, kuriuose randasi daugybė sužeistų.

Sudiev pasilikit sveiki.

Jūsų tėveliai.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

"Motinėlis" narių susirinkimas. Metinis "M." narių susirinkimas įvyko šmet New Yorke, Luchov svetainėje prie 14 gat-vės, 24 d. lapkričio mėn. Pribuvo šie nariai: kunigai J. Kaulakis, N. Petkus, M. Pankauskas, A. Kodis, S. Remeika; kun. M. Šed-vydis ir J. Jakaitis dalyvavo su-sirinkime pavesdami savo balsus Nepribuvus pirmininkui. kun. V. Varnagiriui susirinkimą ati-darė kun. M. Pankauskas. Liko perskaitytas pereinų metų susi-

rinkimo protokolas, kursai po mažų patėmijimų sulyg konsti-tucijos neatspausdinimo patvir-tinta. Svarbiausias klausimas pa-keltas apie kun. Kaupo užra-šą "Motinėli" iki šiol dar eg-zekutoriaus neišmokėtą. Tarsai-gana ilgai ir, kadan-gi tame da-lyke jau žygis padarytas SRK-KS. susivažiavime, pirmučiū-siai reikėtų susižinoti su pirmi-ninku tuo sąjungos, jeigu iš te-nai jokio patėkinimo negaunama paieškoti "M." valdybai kitokiū būdu.

Ant galo liko svarstyto apli-ekacijos penkių moksleivių. Pirm-kol balsuota, kam suteikti pa-šalpa "M." išdininkas nurodė, jog kasoje bėgamojo kapitalo randasi vos \$195.53, taip kad nei abiem pėnykštem stipen-dijantam pilnos pašalpos neuž-tekėsi. Bet tikimasi greitai laiku papildyti bėgamoji kapitalą na-mių mokesniais, kaip ir gražiniu šiandien pasiturintųjų užtrauk-tos kadaise stipendijoms.

"Motinėlis" valdybą slaptu balsavimu išrinkti 2-m metam šie: kun. N. Petkus — pirmininku kun. A. Kodis, — išdininku ir kun. M. Pankauskas — raštinin-ku.

Ten buvęs.

HARTFORD, CONN.

Draugystė šv. Elžbietos — moterų ir merginų gerai gyvuo-ja. 28 d. lapkričio parėngė va-karėlį naudai nukentėjusių lietu-vių. Vakarelis gerai pasisekė. Žmonių prisirinko pilna salė, pelno gavome \$50.00 ir iš dra-gijos kasos pridėję dar \$10.00 pa-akavome Tautos Fondui.

Lietuvaitės.

BENTLEYVILLE, PA.

26 lapkričio bentleyvillečiai iš-kišmingai apvaikšėjo Tautos Dieną. Tautos Fondo Komitetas surengė prakalbą, kurios gerai nusisekė. Ilgą ir rimtą prakalbą pasakė kun. Misius, mat besant daugias kalbėtojų apsidirbo patį vienas. Tai tikras tautos darbi-ninkas! Jo nuopelnai Bažnyčios ir tautos dirvoje — milžiniški. Jo tai pastangomis mūsų koloni-jos lietuviai buvo išjudinti ir paklausė plėšomos ir mindomos tėvynės balso. Mūsų kolonijo Tautos Dienoje surinkta \$70.35. Žinoma, sulgy lietuvių skaičiaus tai nedaug, bet kad dalis jau apsikrikštė socialistais ir tau-tininkais tai pastarieji tik darbą kliudo. Beje, daug darbavosi Tautos Fondo naudai Saldžiausios Sirdies Jėzaus draugija ir 92 kp. S. L. R. K. A. Garbė joms už tai!

S. M.

MAHANOY CITY, PA.

Tautos Diena (26 lapkr.) ap-vaikšėta šitai: 9 val. ryto at-lajkytos bažnyčioje pamaldos; po pamaldų tapo padaryta ko-lekta. Kolektuota visur: bažny-čioje, gatvėse kur buvo pardavi-nėjami Tautos ženkleliai, pasimelsti už nelaiminguosius, žuvusius ir gyvusius, susirinko nedaug, mat salifininkai varė didelę agitaciją, kurie visom pas-tangom stengiasi palaikyti žmo-nėse neusipratimą. Žodžiu sak-ant, mūsų salifininkų atkėpė sąžinės delei tėvynės gerovės, ką paliudys kad ir šis nuotikis Lie-tuvių Dienoje. Viena mergelė, aukų rinkėja, susitikus salifi-ninką prisegė jam ženklelį. Pas-tarasis taip to ženklelio persi-gando, kad ūmai nuplėšė jį nuo savęs, saviėdė žemėn.

Mahanietis.

CLOQUET, MINN.

Šitame miestelyje yra nemaža dirbtuvių, kaip va: 1 popieros, 1 kuparų (bakau), 3 obliavimo ir 5 lentų piovimo. Būdamo, ki-tomis žiemomis bent dvi lentpi-vi nesustodavo dirbusios, gi šie-met sustojė visos. Kitose dirbtu-vėse dar ligšiol dirbama, bet kaip toliau eis darbas nežinia. Miestelis daugiasiausiai apgyventas mat šmet. Žinoma, nemaža yra lenkų, kurių skaičių padidina išgamėję lietuviai, prisiglaudę prie lenkų. Tečiaus yra ir susi-pračius lietuvius. Laikraščių, su-lyg lietuvių skaičiaus, pareina nemaža, net visokios pakraipos. Ilglašėvia.

PHILADELPHIA, PA.

Nuo 4 d. gruodžio prasidės šiometinis mokininas tarptau-

tiškos kalbos, arba Esperanto. Pamokomis galės naudoties kiek-vienas už dyką kas pėnyčia. Kas nori naudoties pamokomis turi ypatiška arba laišku susi-žėsti su daktaru Jones, 1872 Jefferson str., lietuviams patar-naus savas tautietis prigulintis prie draugystės. Visiems pravr-tu pažinti pagelbinė kalba — Esperanto. Pasinaudokime.

Esperantas.

CAMBRIDGE, MASS.

Tautos Diena mūsų kolonijo-je buvo apvaikšėjama labai iškišmingai. Jau 7 val. ryto žmo-nės būriais traukė į bažnyčią, 8 val. pradėjo rinkties pobažny-čien svetainėn. Kiekvienas, didis ar mažas, moteris ar mergina, se-nelis ar jaunikaitis visi pirkė Tautos Fondo ženklelius ir da-bino savo krūtinę, pasididžiuoda-mi garbingu lietuviu ar lietuvai-tės vardu. Taip pasipuošė T. F. ženkleliais, o draugijų nariai ir gedulingais savo draugijų žen-kleliais su paroda, gražiausioje tvarkoje, traukė 9 valandą nuo svetainės į bažnyčią ant gedulin-gų pamaldų už brolius lietuvius, žuvusius karėje ir tebevargtan-čius nuo karės pasekmių.

Visų veiduose matėsi ašaros, mat širdį kiekvienam gnaibė skausmas ir slėgė slogutis, ka-da įsivaizdindavo savo brolių padėjimą.

Po pamaldų, tuojaus, pobaž-nytinėje svetainėje atsibuvo prakalbos. Kalbėjo p. J. Jaroševičis apie Lietuvos padėjimą ir jos šelpimą. Kalba buvo užiman-ti ir visi buvo dėkingi. Tą dien-ą Tautos Fondo naudai surinkta \$64.00. Gi seniau jau surinkta 324 dol. Taigi viso labo cam-bridgiečiai T. F. surinko \$388.00. Vakare Arkaniolo Gabrijėliaus vaikų draugija turėjo pasilink-sminimą. Vaidino veikalėlį "Dėg-tinė", padainavo keliolika lietu-viškų dainų, papasakota daug ei-rių ir išbandyta daugel lietuviš-ku žaidimų. Viskas pavyko ku-puikiasia.

Ten buvusias.

JERSEY CITY, N. J.

Yra vilties, kad ir šitas miestelis netrukus iškilį lietuvių dra-gijomis ir jų veikimu, bet ligšiol čia nebuvo jokios apšvietos dra-gijos. Tik seniai, spalio 20 dien-ą, susitvėrė nauja Lietuvos Sū-nų ir Dukterų po globa Motinos Švenč. pašalpinė draugija. Nar-io mokesniais nustatyta į mėne-sį po 25c, pašalpos ligoje nariams bus suteikiama po \$5.00 ir savaitę. Draugijai rūpės ir ji darbuosis sekančiose srityse: apšvietos — lavins savo narius skaityme, ra-šyme, užlaikys knygyną; dailės — rengs vakarus su programais, organizuos aktorij kuopelę ir mo-kins dainuoti. Žodžių sakant, mi-nėtoji draugija pasistatė sau tik-slu būti kelrodžiu šionykščiams lietuviams.

13 lapkričio apkalbamoji drau-gija surengė stambias prakalbas. Kalbėtojai užkviėte kun. J. Do-bužinską ir kun. A. Biskį iš Newark'o. Žmonių į prakalbą susirinko tiek, kiek niekadus pir-ma jokios prakalbos nesutrauk-davo. Po intekmingų ir nuoseklių prakalbų tuojaus draugija užago 42 naujais nariais.

Tegyvuvoja ir bujoja Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugija!

WORCESTER, MASS.

Lietuvių Tautiškoji dieną ka-taliki labai gražiai apvaikšėta. Bažnyčioje gedulingai parėdytoj, su grabu skestančiu tarp žaliu-mynų ir levendry medelių, išpū-dis giliai liūdnas, trejos gedulin-gos mišios. Iškilmingosios gedu-lingos šv. Mišios atlaikyta kun. V. Karkausko iš Waterbury, as-sistuojant vietiniam klebonui ir vikarui. "Liberia" už žuvusius ka-rėje atlaikė klebonas assistuojant kun. V. Karkauskui ir kun. Va-siliaskui. Pamokslą iš žodžių Je-remijaus pranašo "Jeruzale, Je-ruzale sugrįžk prie Viešpaties Dievo tavo" pasakė Lietuvos is-toriją pritaikindamas kun. K. Vasiliaskas. Per mišias katalikų draugijos dalyvavo su ženklais.

Po mišių prakalbos. Kalbėjo kun. V. Karkauskas, apie padėkos dieną, aukų rinkimą, blaivybę; kun. K. Vasiliaskas, — apie tė-vynės meilę. Mokinye A. Rač-kus apie reikalą Lietuvos šelpi-mo. Per prakalbą surinkta su-

ky apie \$600.00 — Moterų buvo pirmias sudėty apie \$100. — Išviso ligšioliai paaukota worce-steriečių apie \$700.00. — Tvark-vedė komiteto pirminink s vietinis klebonas. Taippat kun. J. J. Ja-kaitis atidarė prakalbą neilga įžanga pabrieždamas, kad mes turime žuvusius karėje atminti meldžianties už jų dūšias ir šelp-dami jų likusius namiškius ir jų ir mūsų tėvynę.

Cionai pradėjo eiti laikraštis "Amerikos Lietuvis", jau pla-čiai prasiplatinęs, bet atsakovusi "Šakė" dar mėšlą krauna, kad būtų kas mėsti. Nabagė galės net surdyti kol to mėšlo prisirkas. Dorsni tautiečiai (kai-kurių net ir socialistai) nosis užsikimša pro jos mėluotus ražus praedia-mi, gi apie katalikus nėr ką nei sakyti... "Šakė" Chicagos mil-žiniškuose stockyarduose neuž-tekė mėšlo gi naujokynėje dar mažiam jo yra... nes worcesterie-čiai pasirodė nėra jau dideliais tamsunais, kaip "Šakė" sapnavo. Valio.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho lietuviams, ypač southsidiškiams, kaipio viso Pitt-sburgho lietuvių kamėniui, buvo nuo seno užmetinėjamas neran-gumas ir apšleidimas tautinuo-se dalykuose. Tas užmetinėjimas, žinoma, buvo ne be pamato. Čia mažai kas veikta tautiška krik-ščioniškoje dirvoje. Katalikai ir jųjų vadai snaudė, leido priaugti visokioms usnims ir diglėlėms, nesirūpino praplatinti idejos laikraščių, priviso tatai nešva-riosios spaudos agentukų, kurie drįso su savo kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Rimtas laikraštis Pittsburghe būtinai yra reikalin-gas, tečiau kažkoks juodas taš-klas kliudo tam laikraščiui už-gimti. Bet tas juodas taškas tu, kuris drįso su kromeliu pasirody-ti net ties pat bažnyčios durimis. Gal niekur kitur purvinioji laik-rastija neturi tiek rėmėjų, kaip Pittsburghe.

Kašetaitė ir Ona Samsonaitė, kurios turėjo roles taip-pat atli-ko savo užduotis artistiška. Komedijs labai patiko publika. Po to Vincentas Juška, choro la-vintojas sudainavo porą dainelių. Ant piano skambino p-lės: Au-genija Čalchaitė, Ona Juodaitė ir Pulesė Abračinskaitė. Choras sudainavo "Girioj", "Oi, Motu-le Mano" ir "Siuntė Mane Motinėle". Ant galo atsibuvo vaikų šokiai ir driliai vedant Ma-rijoną Juškienę. Driliuose da-lyvavo apie 30 mergaičių, aprė-dytų tam tikrais rūbais. Tarp kitų žaislų jie žaidė "Jie-vužę" ir daug kitų. Publikai labiausiai patiko vaikų driliai ir tautiški šokiai, nes jiems parodė, kad jų vaikeliai vis dar nepa-miršta savo tėvūčių kalbos ir ne-pamiršta jų papročių. Taipgi tie šokiai priminė jiems jų jaunas dienas, kurias, jie praleido ant žalių Lietuvos dirvonų. Po pro-gramo buvo linksni šokiai, kurie traukėsi iki antrai valandai ryto.

Žmonių atsilankė didis būre-lis ir visi buvo patenkinti. Pel-no buvo padaryta apie \$80.00, kuris bus paskirtas Tautos Fon-dui.

Dar viens dalykas apie kurį turiu patėmyti, tai kad dažnai ant balių arba teatrų ar šiaip vakarų nėra jokio programo publikai. Žmogus atėjęs nori su-prasti kas dedasi, bet negali. Vedėjas arba vedėja išėina ne-ašdikia pasako kelis žodžius ir atsitraukia, o žmogus iš publikos mato, kad ten kas ką kalba, ar kas ką veikia, ar pianu skambi-ną, ar dainą dainuoja, bet jis, to viso mažai ką tesupranta, nes jis turi spėti kas ten dedasi. Miestuose, kur žmonės yra dau-giau susipratę, tai visados pris-tato prie kiekvieno vakaro tam tikrus programas, kurie parodo kas, ką, ir kada veikis. Tuos pro-gramus padalina publikai. Ta-da žmogus gali bent daugiau suprasti ir gerian, klausyties.

Kaspar Vienas.

BENTLEYVILLE, PA.

Rimtesni Bentleyville's lietu-vaie nutarė vykinti gyveniman Chicago's Politiškojo Seimo nu-tarimus. Kaip visose kitose lie-tuvių kolonijose, taip ir Bentley-ville'je buvo apvaikšėta "Lietu-vių Diena" lapk. 26 d. Tapo at-laikytos gedulingos Mišios už žuvusius karėje, bažnytelė buvo beveik pilna žmonių. Antroj va-landoj po pietų lietuviai pradėjo rinkties į miesto svetainę, nes turėjo atsibūti prakalbos. Čia reikia pažymėti, kad miestas bei mainierij umija davė svetainę uždyką, tuomet tarpu lietuvių Keistučio klubas, kurs turi nuo-savią svetainę, atsiseikė duoti svetainę veltui ir tą pačią dieną surengė šokius: Amžina gėda mūsų sucieilikėjusiems tautie-čiams. Ištikro, mūsų senelini Keistučiai labai neramu glūti žemelėje, kuomet Tautos atska-lūnai nešioja jojo garbų vardą. Bentleyville' es klubui reikėtų pa-sivadinti "Šakininkų" klubu, o ne Keistučio. Bet grįžkime prie prakalbų. Kalbėtojų iš kitur ne-buvo, visi turėjo pasitenkinti vietinio klebono kun. J. Misiaus prakalba. Situaciją gelbėjo p. Sabonis, šv. Vincento par. Pit-tsburo, vargon. atvykęs su savo choru. Skambios lietuviškos dai-nos visiems labai patiko. Kito akys ir ašara sublizgėjo, pris-i-menė turbūt gintinis kraštas, taip baisiai vokiečių teriojamas. Nesekamba mūsų tėvynėje linksmos dainos, vietoj dainų girdžiasi kardy žvangėjimas ir našlių atodūsiai. Tečiau tas vis-kas nei kiek nejudina mūsų "ei-cilikučių", jie pasilieka apkurte, apsvaigę ir toliau varo savo keršto politiką.

L. J.

MONTELLO, MASS.

Serėdos vakare, lapkričio 25 atsibuvo Lietuvių Tautiškae Name N. P. P. S. Moterų draugi-jos balius. Programas buvo pla-tus ir gana gerai išpildytas. Va-karą atidarė vakaro vedėja Ma-rijona Juškienė. Ji perstatė šv. Roko parapijinį chorą, kuris su-dainavo "Lietuva Tėvynė Mū-šų". Tada buvo atvaidinta vieno veiksmo komedijs "Guminiai Batai". Labai gerai buvo atli-ka. Labiausiai atsižymėjo Elžbieta Rožionutė valkatos rolėje. Daug iš publikos mane, kad tai tą rolę turėjo vaikinys. Ji su sa-vo raudonais plaukais, ūsais ir barzda pridarė juokų begalo. P-lės Magdalena Raipaitė, Ona

L. J.

HOMESTEAD, PA.

26 d. lapkričio 1914. Tautos šventė. Sulyg visuotinojo Lietu-vių Seimo Chicagoje nutarimo Homesteado lietuviškoji parapija šventė tą dieną bažnyčioje ir "Carnegie Library" svetainėje. Ryto 9 val. klebonas atlaikė ge-dulingas pamaldas už žuvusius karėje lietuvius ir trumpame pa-mokėlyje ragino susirinkusius, kad meldamies už žuvusius ne-

pamirštų gyvųjų — nukentėju sių.

Vakaro 8 val. prasidėjo ap-vaikšėjimas svetainėje. Progra-ma usaidėjo iš 14 punktų: 7 dai-nos, iš kurių 4 padainavo dides-nieji Vyčiai ir 3 mažesnieji; kaip vieni taip ir kiti atliko savo už-duotį kuogeriausiais. Choro vedė-ja p. A. Visminas, matyt, yra specialistas savo amate. Dekla-macijų buvo 5. Visos paimtos iš paskutiniųjų laikraščių numerų, todėl ir jų dvasia tai dabartinė lietuvių dvasia: liūdna, vargo prispausta, bet su tvirta viltimi Dievuje. Deklamacijos padarė didelį įspūdį į klausytojus. Ir nestebėtina. Deklamatoriai ma-tyt gerai suprato ir atjautė dai-nyti mintis ir jausmus išlietus ant popierio ir tuos jausmus ir mintis gyvai pakartoję klausyto-jams. "Tarnas ipainiojo" juo-kinga komedijėlį, kurią vaidino "Vyčių" artistai mėgėjai. Išme-tus iš vaidinimo kai-kuriuos me-riškų vaidėlius, komedijėlė pa-sidarė gana švelni. Artistai at-liko savo roles labai gerai, iš-skyrus "Vuodeginšką", kuris buvo silpnokas. Prakalba kun. S. J. Čepanainio: kalbėtojas išaiškino lietuvių santikus su kaimynais: vokiečiais ir sla-vais nuo seniausiu laikų. Rem-damasis tais santikiais, nurodė, kad lietuviai dabartinėse aplin-kybėse netur dairytiesi į dešinę ar į kairę, kur žibuliais juos ma-sina. Jų t. y. lietuvių priedermė yra vienybėje dirbti Tėvynės la-bui, pastikinti vien tik Dievo pa-gelba ir savo pajėgoms. Abelnas apvaikšėjimo įspudis buvo la-bai malonus.

Kaip ryte laike pamaldų baž-nyčioje taip ir svetainėje vaka-re buvo daroma kolekta "Tautos Fondui". Ikišioliai sulyg klebo-no pagarsinimo yra surinkta apie 130 dolerių, neskaitant draugijų paskirtų aukų.

Beje, prie mūsų parapijos pri-guli lietuviai Braddock ir Du-quesne, Tautos Fondui aukas jie renka skyrium. Braddock'e au-ky rinkimu užsiima šv. Petro ir Pauliaus Draugija, "Duquesne"-nose — šv. Antano Draugija.

Vietinis.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyn lietuviškos partijos subruzo rinkti ankas kas sau. Katalikai pildo Chicago's Seimo nutarimus, socialistai — Brook-lyno, gi tautininkai poseimio susirinkimo nutarimus.

Socialistai tėmydami, kaip katalikai rengiasi prie Tautos Dienos, sumanę užbėgti už akių ir 25. d. lapkričio surengė prakalbą, nuo kurių pelną paskyrė "bepartyviskam" fondui. Prakalbos atsibuvo Tautiškae nam-e. Žmonių apsilankė 700 im-tus, ir po smarkios agitacijos "bepartyviskojo" fondo labai surinkta \$55.00.

REDAKCIJOS PASTABOS.

IR NELAIMĖS TURI SAVO GERASIAS PUSES.

Meskime šalin juoda pesimizmą.

Viena bėda — ne bėda, sako priežodis. Bloga esti tada, kada tų bėdų susikrauna tiek, kad rodo, kas čia jas ir be paneš. Bet didžiausia bėda esti tada, kada žmogus, nelaimių prispaustas, nusimena, nuleidžia rankas, nebetenka vilties, nebemato išėjimo.

Taip buvo ir su mūsų tauta, ištikus Europos kare. Čia mobilizacija žmonių, ir jų turto, čia milijoninių kariuomenių žygiavimai ir mūšiai, nutrypusieji gerokai Lietuvos dalį, čia daugybė žuvusių, čia bado šmėkla, o čia, akvvaizdoje to viso partijiniai ginčai. Ir į mūsų sąmonę pradėjo skverbtis nusiminimas, beviltė, kuri šimtą sykių labiau pakerta tautos jėgas, kaip didžiū didžiausios nelaimės. Bet jeigu teisingai yra sakoma, kad nėra to blogo, kurs geran neiseitų, tai tą patį galima pritaikinti ir prie šių dienų atsitikimų: ir ši baisioji karė turės mūsų tautai savo gerąsias puses. Pasitvirtina teorija, kad atgimstančiai tautai viskas išeina geran ir net didžiausios nelaimės virsta įrankiais tautos sustiprėjimo.

Viena nelaimė yra aiški, nepataisoma, didžiausia: tai ta, kad daugelis mūsų brolių paguldė savo galvas; iš to gi — begalinė nuoskauda likusioms šeimynoms ir visai tautai. Ir tik tą galime turėti paguodą, jog jie kovoja ne vien prieš kaimynišką tautą, bet kartu prieš žmonijos šmėklą — militarizmą, prieš netikusią tvarką, paremtą silpnųjų tautų skriaudimu ir išnaudojimu. Jeigu šiai karei lemta padaryti pradžią naujai šviesesniai gadynei (į ką mažne visų dabar tikima), tai mes turėsime nusiraminti, nes tik mažma mūsų brolių dalelė kovoja eilėse militarizmo apaštalu, kiti gi visi yra dvasios vienybėje su visa mąstančia ir jaučiančia žmonija. Jų pralietas kraujas, tai auka ant visotinio žmonijos aukuro, auka už šviesesnę ateitį visų tautų, visos žmonijos — tuo pat gi už Lietuvos ateitį.

Kitos bėdos lengvai prašalinamos. Nunaikintus ūkius netrukime atitaisyti, nuostolius atlyginti. Lietuvos veikėjai tikisi, kad rusų vyriausybė ir visuomenė, kaip pažodėlyje atlyginti karės nuostolius, taip ir ištesės. Tikėkime ir mes tuo. Beto ir mes, amerikiečiai, nors mažą dalelę pašalpos pridedime.

Karė sutrukdė mūsų kultūrinį kilimą, bet ir tai niekis. Pasivysime. Naujai gadynei išaušus su triguba energija kibsimė į darbą. Tad šalin nusiminimas, šalin juoda pesimizmas!

Politikos laimėjimas.

Bet bus šis tas ir gera. Lietuva nemaža laimės iš tos karės. Šiokią tokią naudą, net kelerioją ir dabar jau matome.

1) Europos karė buvo gera proga išskirti ir paaiškinti politikiems mūsų tautos reikalams. Mūsų tautos elybe ir plačiausia savyvalda — štai tie politiki reikalavimai, kurie suvienijo jeigu ne milijonus, ta bent šimtus tūkstančių susipratusių mūsų tautiečių. Čia, visų pirma, nemažas nuopelnas amerikiečių lietuvių. Tėvynėje mūsų veikėjų tarpe įsigalėjusi yra nuomonė, kad tik keliu prisigerinimu galima tik tą laimėti iš rusų valdžios. Ištikus kare, Lietuvos spaudoje bijota ir prisiminti apie kokius nors pageidavimus ir viltis. "Vilties" redaktorius liepė tylėti ir kentėti ir Dievo valiai atsiduoti. Jų nei kal-

tinti tuo negalima. Žiaurios aplinkybės sudarė ir tam tikrą psichiką. Kas kita mums čia, laisvės brangumą supratusiems. Mes čia ant kiekvieno žingsnio gauname patirti, kad gyvenime tas laimi, kas kovoja, kad savo laimikį reikia pačiam pasiimti. Tad sukrutome, važiuavome į seimus, skelbėme reikalavimus, organizavomės. O kai apie mūsų sukrutimą dagirdo Tėvynė — tai ir ji daugiau drąsos ingiulo. Štai Lietuvos laikraščiai atnešė žinią, kad Vilniuje nesenai buvo suvažiavę visų keturių Dūmų lietuvių atstovai (išskyrus penkis 2-os Damos atst.) pasitariti apie Lietuvos reikalus. Oficiališka priežastis suvažiuoti buvo reikalas nukentėjusių nuo karės šelpimo. Bet tikrasai ir svarbusis reikalas — tai būsimas Lietuvos politiškas padėjimas. Tartą ir apie tuos reikalus. Nutarimų neskelbiama del suprantamų priežasčių. Bet juos nesunku atspėti. Dūmų atstovai jau turėjo rąkose mūsų politiškus nutarimus. Laiminga idėja atėjo galvon to suvažiavimo sumanytojui. Juk tie 4 Dūmų mūsų atstovai tai tikrieji tautos rinkiniai, turintieji didžiausį tautos pasitikėjimą. Taigi faktiškai ir įvyko (ir tai be jokio vargo) Lietuvių Tautos Taryba. Rusijos Dūma, kad ir netikusiais įstatymais gyvavusi, buvo tiems mūsų pasiuntiniams gera mokykla. Turint savo turto kelioleką vyrų apsipratusių su parlamentariu veikimu, mūsų tautai drąsiau jau siekti ir prie savo tautiško seimo. Jie būtų pirmaisiais, taip sakant, tautos instruktoriais seimo darbuose. Be to, jeigu Mažoji Lietuva po karės būtų prijungta prie Didžiosios, tai mums į pagalbą pribūtų nemažas skaičius mūsų tautiečių, dalyvavusių Vokietijos parlamente. Šie, kaip apsipazinę su Vakarų Europos parlamentarizmu, mums ypač būtų naudingi.

Taigi šiap ar taip ta Europos suirutė žymiai pastūmė pirmyn mūsų politiškus pageidavimus ir jeigu aplinkybės po kare dar ir nepasirodytų patogios išgavimui savo seimo, tai vis delto bent principai klausimas jau išristas: anksčiau ar vėliau mes turime gauti savo Seimą Vilniuje, nes dar niekuomet teks didelis skaičius lietuvių jo nereikalavo, kaip dabar. Mūsų pasiuntiniai į Europos kongresą, įvyksiantį po karės, galės remties susipratusia ir jau gerokai susiorganizavusia tauta.

Tautiškieji laimėjimai.

Rusų vyriausybė, iki kare, kaip žinome, buvo neprielanki mūsų tautybės stiprėjimui; ji pav. neleisdavo "Saulės" steigti mokyklų, neskirdavo lietuvių mokytojų ir liaudies mokyklas. Dabar, kaip praneša "Saulės" valdyba, mokykloms steigiamos be jokių kliūčių, "Saulės" kursas baigusieji gauna vietas liaudies mokyklose. Rusų vyriausybė emė rodyti mums daugiau geros širdies. Tai labai ryškūs faktai. Vadinasi ir su mumis šiek tiek pradeda skaityti.

Laimėsime šitą ir nuo lenkų. Sulenkėjusiam mūsų sostapiui Vilniui netikėtai, kaip iš dangaus nukrito daugiau šimto naujų lietuvių inteligentų. "Saulės" kursai, sulietuvinę Kauną, lietuvis dabar Vilnių. Daug taip pat nusvers "Šaltinis" ir "Vienybė" su savo štabais. Endeukų užbanyta Vilniaus lietuviškoji liaudis, ingijusi vadų, ims veikiau susiprasti, švieties, reikalauti savo teisių. Lai pabūva Vilniuje visos tos mūsų, įstaigos nors vienas kitas metas, o drąsiai galima tvirtinti, kad smendekėjusios Vilniaus kapitulos užsispyrimas bus perlaužtas: į kapitulą ineis vienas-ki-

tas lietuvis pralotas, o šv. Jokubo, šv. Rapolo, Aušros Vartų, Visų Šventų, šv. Petro Bažnyčiose ims skambėti lietuvių giesmės ir Dievo žodis lietuvių kalboje. "Jau ir dabar "Aušra" agituoja įvedimui pamokslų lietuviams mokiniams ir karės pabėgėliams. Net ir tie karės pabėgėliai tautybės žvilgsniu daug padėda. Dėka jiems lietuvių trūsu, o vyriausybės pinigais įrengtos Vilniuje net 4 pabėgėlių prieglaudos; greta duodama reikalingo užlaikymo, tos prieglaudos yra vienkartinės lietuviškos dvasios centrais Vilniaus liaudžiai. Lietuvių dviklesės mokykloms mokinių skaičius padidėjęs dvigubai. Vidurinių mokyklų mokinių skaičius (neskaitant "Saulės" kursų) jau viršijęs šimtą.

Lietuviai Vilniuje emė daugiau reikšti. Į bendrusios komitetus šelpimui nukentėjusių nuo karės patekė ir lietuvių, kurie ten labiau net atsižymi, kaip kitų tautų atstovai. Lietuvių veikimas globojime pabėgėlių tapo pripažintas ir apvertintas rusų augstosios vyriausybės ir visuomenės ir jų įstaigoms prieglaudos pripažintų pavyzdžiomis.

Šiaip ar taip insime, vis tai yra pliusai ir tai svarbūs pliusai, kuriuos mums atnešė ne kas kitas, kaip tik ta Europos suirutė.

Pakilome ir mes. Neliks ta suirutė ir mums, amerikiečiams, be naudos. Lietuviai katalikai pirmą sykį gavo gerą progą patirti savo pajėgas. Nors sykį nepanorėjo būti pastumdėliais socialistų ir laisvamanių; nesidavė suklaidinti jokiais sofizmais ir neteisingsiomis anketomis, o sykį tarę savo žodį, pakvietę į vienybę visus, ištvėrė savo pasiryžime iki galui. Ir dabar jau mes matome to pasiryžimo vaisius. Aiškiai pasirodė, kur esama tikrojo ir sveikėjo tautos branduolio. Dirbame išsijuose, visi gražiai sutariame, darbo vaisiai ir dabar jau gražūs, o tie, kurie dar neseniai mus niekino, ignoravo, šmeižė — šiandien tik pešty-nėmis savo pajėgas gaisina, mus gi norom nenorom ima jau gerbti. Mes jų, žinoma, niekuomet netik neatstumsime, bet mielu noru kviesime visuomet prie bendro rimto darbo. Jeigu būtume nuėję talkininkauti jų triukšmams ir skandalams, būtume tik bereikalingai erzinęsis, ir nei dešimtos dalies nebūtume tiek nuveikę, kiek dabar galėsime nuveikti, niekieno netrukdomi. Taigi ta įvykusi persvara išeis didelėn naudon visai mūsų tautai, mus gi išmoks labiau pasitikėti savimi ir savo pajėgomis.

Sustiprės ryšiai su tėvyne. Tėvynės nelaimės pažadino beveik visus išeivius sukrusti ir šokti jai į pagalbą. Pajutuome aiškiau savo priedermę. Prasiidėjo platus veikimas tėvynės laisvei išgauti. Mūsų gi broliai, Lietuvoje esantieji, apie tai patyrę, pašoko ūpu, pakilo dvasia ir jau nebe rūšičiai į savo išeivius žiūri, bet su meile ir pasitikėjimu. Tėvynės gyviausieji reikalai sujungs Lietuvą su jos išeivija artimiausiais ryšiais. Atsiminkime ir dar vieną karės piliuską: prablaivimą krašto (kad ir priverstiną, kad ir gal neilgam).

Taigi, kaip matome, bus Lietuvai iš tų suiručių šiek tiek ir naudos. Bet mūsų tai neprivalėtų nei užliuoti, nei nuo darbo atgrasyti. Priešingai, jeigu kada tėvynės ateitis nuo išeivių prigulėjo, tai ypatingai šiais laikais. Lietuvos veikėjai nesnaus. Bus kam ir pagarsinti mūsų reikalus pasauliui, bus kam ir paatstovauti mūsų tautą, kur reikės. Tik būtų tam visam "nervus rerum" — pinigais. Šelpti ma-

SVEIKINAME NAUJĄ ORGANIZACIJĄ.

13 gruod. Chicagoje galutinai susitvarkė "Lietuvių Rymo-Katalikių Moterų Sąjunga". Jos ateitis didžiausia. Jei lemta pažadinti į gyvybę dideles pajėgas, ligšiol apsnudusias ir visų užmirštas, moterų pajėgas. Juk tai pusė mūsų visuomenės, mūsų tautos. Ligšiol tos pusės kaip ir nebuvo matyti mūsų viešajame gyvenime ir veikime. Tad pasveikinkime tas naujas pajėgas, einančias į mūsų gyvenimą ir nuosirdžiai palinkėkime joms išarti tuos tautos dirvonus, išrauti tas gyvenimo usnis, pataisyti tuos trūkumus, kurių vieni vyrai nepajėgė atidirbti ir pataisyti.

L. K. Moterų Sąjungai linkime kuodidžiausio pasisekimo.

DEL SIUNTIMO PASALPOS I LIETUVĄ.

"Tėvynė" praneša, jog esanti paleista krivulė po narius Tautiškojo sus. Pildomosios Tarybos, del siuntimo netrukus L. Mokslo Dr. vardu 1000 r. pašalpos nukentėjusiems nuo karės. Tautos Fondo valdyba dar prieš porą savaitių klausė nuomonės visų komisijų narių del siuntimo 1000 r. vardu Vilniško lietuvių komiteto ir jau susilaukė iš komisijų narių prielankių atsakymų. Tik dėja, ištyrus dalykų stovį pasirodė, kad niekas nesutinka garantuoti tų pinigų gavimo, kol teisi karė — nei paštas, nei privatinės kompanijos. Taigi ar nereikės noromis nenoromis laukti karės pabaigos, nors ir matomas aiškus reikalas pasiskubinti su pašala.

Tas reikalas, matyt, visų mūsų lygiai jaučiamas, jei vienu ir tuo pačiu laiku dviejų Fondu valdybos, nesutarusios, darė tą patį darbą.

PIGI "LIETUVOS" DEMOGIJA.

50-me "Lietuvos" numeryje greta su redakcijos pastabomis, randame stambiomis raidėmis išspazdintą štai kokį oficialį pranešimą:

Amerikos lietuvių visuomenė turi tris fondus pagelbėjimui nukentėjusiems nuo karės savo broliams Lietuvoje.

Klerikalai (kuniginiai) turi savo "Tautos Fondą" su kasierium Vainora, Pittsburgh, Pa. Socialistai turi "Lietuvos Šelpimo Fondą" su kasierium Sidlausku, So. Boston, Mass. Tautiškieji (arba tautiečiai) turi savo "Lietuvos Gelbėjimo Fondą" su kasierium T. Pankščiu, Pitston, Pa.

Seka agitacija ir nurodymas, kaip tam Paukščiu siųsti pinigų. O ant galo dailus sirenos balsas: "Lietuviai, remkite savo nelaimingus brolius Lietuvoje". Taip ir rūpi tan balsan sušukti: Lietuviai, gelbėkite mūsų tūl laikraščių redakcijas, nes štai jų sąžinės iškrypusios, jų gėda prarasta, jie net Lietuvos vargus stengiasi inkinkyti į savo žemą demagogiją. Kas davė "Lietuvai" teisę vadinti Tautos Fondą klerikaliniu (kunigininiu)? Ar "Lietuva" nežino, jog Tautos Fondą remia visa katalikiškoji visuomenė? (Škir tamą gi tarpe katalikų ir klerikalų ir pati "Lietuva" su-

terijališkai visus gyvuosius Lietuvos reikalus — yra ir bus mūsų svarbiausias uždavynys. Čia labai plati dirva pasidarbuoti visiems Amerikos lietuvių tėvynainiams. Reikia įskiepyti į sąmonę kiekvieno gyvo lietuviu priedermę aukoti kasmet tėvynės reikalams vienos dienos uždarbį, reikia kultivuoti Lietuvių "Tautos Šventę" (4 kovo), reikia pritrakti mūsų organizacijas prie "Tautos Iždo" — daug ko reikia. Tad ir nesvajokime dar ant liaurų ilstėnės. Atliškite tolimai ateičiai palikime. Dabar gi dirbkime. Dabarties vargai tenenubaido mus, nes, kaip mūsų Maironis sako, tik "per skausmus į garbę" teprieinama.

SVEIKINAME NAUJĄ ORGANIZACIJĄ.

13 gruod. Chicagoje galutinai susitvarkė "Lietuvių Rymo-Katalikių Moterų Sąjunga". Jos ateitis didžiausia. Jei lemta pažadinti į gyvybę dideles pajėgas, ligšiol apsnudusias ir visų užmirštas, moterų pajėgas. Juk tai pusė mūsų visuomenės, mūsų tautos. Ligšiol tos pusės kaip ir nebuvo matyti mūsų viešajame gyvenime ir veikime. Tad pasveikinkime tas naujas pajėgas, einančias į mūsų gyvenimą ir nuosirdžiai palinkėkime joms išarti tuos tautos dirvonus, išrauti tas gyvenimo usnis, pataisyti tuos trūkumus, kurių vieni vyrai nepajėgė atidirbti ir pataisyti.

L. K. Moterų Sąjungai linkime kuodidžiausio pasisekimo.

DEL SIUNTIMO PASALPOS I LIETUVĄ.

"Tėvynė" praneša, jog esanti paleista krivulė po narius Tautiškojo sus. Pildomosios Tarybos, del siuntimo netrukus L. Mokslo Dr. vardu 1000 r. pašalpos nukentėjusiems nuo karės. Tautos Fondo valdyba dar prieš porą savaitių klausė nuomonės visų komisijų narių del siuntimo 1000 r. vardu Vilniško lietuvių komiteto ir jau susilaukė iš komisijų narių prielankių atsakymų. Tik dėja, ištyrus dalykų stovį pasirodė, kad niekas nesutinka garantuoti tų pinigų gavimo, kol teisi karė — nei paštas, nei privatinės kompanijos. Taigi ar nereikės noromis nenoromis laukti karės pabaigos, nors ir matomas aiškus reikalas pasiskubinti su pašala.

Tas reikalas, matyt, visų mūsų lygiai jaučiamas, jei vienu ir tuo pačiu laiku dviejų Fondu valdybos, nesutarusios, darė tą patį darbą.

PIGI "LIETUVOS" DEMOGIJA.

50-me "Lietuvos" numeryje greta su redakcijos pastabomis, randame stambiomis raidėmis išspazdintą štai kokį oficialį pranešimą:

Amerikos lietuvių visuomenė turi tris fondus pagelbėjimui nukentėjusiems nuo karės savo broliams Lietuvoje.

Klerikalai (kuniginiai) turi savo "Tautos Fondą" su kasierium Vainora, Pittsburgh, Pa. Socialistai turi "Lietuvos Šelpimo Fondą" su kasierium Sidlausku, So. Boston, Mass. Tautiškieji (arba tautiečiai) turi savo "Lietuvos Gelbėjimo Fondą" su kasierium T. Pankščiu, Pitston, Pa.

Seka agitacija ir nurodymas, kaip tam Paukščiu siųsti pinigų. O ant galo dailus sirenos balsas: "Lietuviai, remkite savo nelaimingus brolius Lietuvoje". Taip ir rūpi tan balsan sušukti: Lietuviai, gelbėkite mūsų tūl laikraščių redakcijas, nes štai jų sąžinės iškrypusios, jų gėda prarasta, jie net Lietuvos vargus stengiasi inkinkyti į savo žemą demagogiją. Kas davė "Lietuvai" teisę vadinti Tautos Fondą klerikaliniu (kunigininiu)? Ar "Lietuva" nežino, jog Tautos Fondą remia visa katalikiškoji visuomenė? (Škir tamą gi tarpe katalikų ir klerikalų ir pati "Lietuva" su-

randa, nors ir savotiškai). Kas davė "Lietuvai" teisę pravardžiuoti visus katalikus klerikalais? (kuniginiais). Ar kunigų prisidėjimas prie Tautos Fondo galėjo tą fondą sukuniginti? Ar susikunigina, sakysime, laisvamanis, re-daktorius, jeigu pasėdės greta kunigo, jeigu suras su juo kokį bendrą darbą? Lai į tuos klausimus atsako "Lietuvos" redakcija. O tuo tarpu patartume "Lietuvos" redaktoriams, jeigu nenori eiti mokinties katekizmo į katalikų bažnyčią, lai nu-eina pasimokinti, kad ir pas tolimą savo draugę "Vien. Lietuvninkų", kuri katekizmo žinojime toli pralenkė savo Chicagietę seselę. Ji paaiškins šitą apie teisingumo dorybę. Ji pasakys, jog meluoti nepridera, jog katalikų įsteigtąjį fondą ir reikia vadinti katalikų fondu.

Juo keistesnis tas "Lietuvos" pasielgimas, jogei ji žino, kad Tautos Fondo vietiniuose komitetuose daugel vietose dirba išvien katalikiškos ir tautiškos draugijos; ji juk pati neseniai išspazdino atsiuokimą vieno iš tokių bendrų komitetų (Rockfordiečio).

Mes tokios "Lietuvos" taktikos negalime kitaip pavadinti, kaip tik pigia demagogija, pavartota su tikslu išnaudoti tamsumą ir nesupratimą savo skaitytojų.

DAR APIE EPISCOPOS PRESBITEROS V. DELIANI.

Talpindami šį Apaštališkojo Delegato pranešimą norime užbaigti visus ginčus su "kunigu" Delianiu. Laiškas radinšytas į Rt. Rev P. Massoną šitaip skamba:

1811 Baltimore St. Washington, D. C. Nov. 17, 1914

Rt. Rev. and dear Monsignor: 4th and Chew Street, Allentown, Pa.

Rt. Rev. and dear Monsignor: I have received your letter of the 16th instant, with enclosures, concerning the Rev. Delianis.

His case is well known to this Delegation, and Bishop Ortynsky now realizes the mistake that was made, but there does not seem to be any remedy at hand.

The Rev. Delianis has neither faculties nor jurisdiction from Bishop Ortynsky or from myself. Nothing, therefore, remains to be done but to inform the Priests and faithful of the Archdiocese about his standing, and to hinder him, as far as it is possible, from ruining souls.

I herewith return the documents, which were in your letter to me.

With best wishes, I am, Sincerely yours in Xt.,

John Bonzano Archbishop of Melitene Apostolic Delegate.

Gavau jūsų laišką rašytą 16 d. šio mėnesio su klausimais del kun. Delianio.

Jo dalykai mūsų delegacijai yra gerai žinomi ir vyskupas Ortynsky dabar prisipažįsta prie klaidos, kuri buvo padaryta, bet kaip mums rodo nėra kaip tą dalyką pataisyti.

Kun. Delianis neturi nei ingaliojimų, nei jurisdikejos nuo vysk. Ortynskio, nei nuo manes. Taigi niekas nelieka daryti, tik pranešti Arkidiecezijos kunigams ir tikintiesiems apie jo padėjimą ir kiek galima jį sulaukyti nuo dūšių traukimo nuo išganymo.

Jūsų Kristuje

John Bonzano Melitene Arkivyskupas Apaštališkas Delegatas.

MŪSŲ SPAUDA.

Kalbėdami apie katalikų spaudos reikalus, mes matėme jog: 1) popiežiai pridūoda didžiausią svarbą rėmimui ir

12 laikraščių turime neiš-kaus krypsnio. Mažne visi jie, nors kiekvienas savotiškai, bet vis delto rūpinasi tautos reikalais ir sakosi atstovaują tautininkų srovę. Vieni iš jų labai linkę į socialistus, kiti į katalikus, tečiau visi daugiau ar mažiau stovi ant laisvamanybės pamatų ir kiekvieną aiškesnį kataliką klerikalui vadina. Štai tie laikraščiai: "Lietuva", "Vienybė Lietuvninkų", "Tėvynė", "Ateitis", "Amerikos Lietuva", "Amerikos Lietuvis", "Laisvoji mintis", "Jaunoji Leituva", "Jauimo Sapnai", "Vaidyla" ir "Veidrodis". Šie laikraščiai turi, kiek numanome, apie 26 tūkstančius skaitytojų. Pagaliaus lieka katalikiški laikraščiai. Jų yra išviso tik 6: "Katalikas" (del jo krypsnio ir dvasios priskaitome jį prie katalikiškų laikraščių, nors jįsai ir skelbiasi egs bepartyviskas ir nepalaikys nei vienos nei antros pusės; gal būtų jis ir yra bepartyviskas—kataliky bė juk nėra politiška partija —, bet ligšiol maž daug aiškiai katalikų pusę palaiko) "Draugas", "Zvaigždė", "Moksleivis", "Tikyba ir Dora" ir "Šviesa". Jie visi turi apie 18 tūkst. skait. Lieka dar vienas laikraštis, kurio niekur negalėtume priskaityti, nes jįsai yra be veido, be spalvos ir... be šviesos. Tai "Saulė", turinti vis delto nemaža skaitytojų.

Taigi suėmus visa į krūvą, matome, kad mūsų laikraščių didžiūma (visi socialistų ir didžiūma t. v. tautininkų) stovi aiškiai ant bedievybės pamato, kad katalikų spauda tarp kitų srovių užima paskutinę vietą, kad iš tų, kurie skaito laikraščius, tik penkta dalis skaito katalikiškus laikraščius. Kaip visa tai atsiliepia į gyvenimą, į lietuvių katalikybę — lengva numanyti.

Negeriau, jei dar neblogiau yra su knygų leidimu. Įvairūs leidėjai, ne tiek idėjos, kiek biznio žiūrėdami, išleido daugelį knygų, skiriamų lietuviams darbininkams. Buvo dar ir istorijos veikalų, ir mokslų populierizacijos, ir apysakų, ir dramos veikalų, ir kitokių veikalų. Nelaimė buvo tame, kad nėstant katalikiškų rašytojų (kunigai buvo užimti parapijos darbu, svietiškių inteligentų katalikų nebuvo), prie to biznio knygų leidimo prisiplakė daugelis auklėtinų racionalizmo ir materijalizmo (trumpai sakant — bedievybės) dvasios, radusios savą gerą prieglaudą Rusijos gimnazijose ir universitetuose. Tos rūšies autoriai ir pagaminoms tarp kitų įvairių knygų dar ir arti šimto įvairių leidinių, kuriuos stačiai reikėtų priskirti prie bedieviškų, griaušančių iš pamatų tikėjimą ir Bažnyčią. Buvo ten ir įvairių mokslų tendentiško iškraipymo ir istorijos faktų falšavimo, ir dergimo Bažnyčios ir kunigų. Tos knygos ir knygelės, šimtais tūkstančių egzempliorių išsiplatinusios tarp mūsų ateivių, be abejo-nes turėjo padaryti savo in-tekme. Jau neskaitant socialistų išleistų šlamštų, vien "Vienybės Lietuvninkų" ir "Lietuvos" išleistus tiek pasėjo to nuodingo maisto žmonių tarpe, kad ilgo reikės laiko, kol visa tai bent iš dalies bus atitaisyta. Tuo tarpu katalikai ligšiol tesugebėjo išleisti vieną-kitą brošūrėlę apgynimui užpultų tiesų: Lietuvoje, tiesa, tuo žvilgsniu katalikai yra daug padarę. Bet jų išleistų rimtų knygų nebuvo kam čia tiksliai platinti, nes katalikų visuomenė tuo reikalu nebuvo ligšiol susiorganizavusi. Bet kol mes nesiriūpinome spaudos reikalais ir vis kažin ko lukuriujome — priešas nesnaudė ir prisėjo 'kukalių, kurie jau beveik baigia užstelti gerą sėklą. Kas gi bus toliau? F—as.

12 laikraščių turime neiš-kaus krypsnio. Mažne visi jie, nors kiekvienas savotiškai, bet vis delto rūpinasi tautos reikalais ir sakosi atstovaują tautininkų srovę. Vieni iš jų labai linkę į socialistus, kiti į katalikus, tečiau visi daugiau ar mažiau stovi ant laisvamanybės pamatų ir kiekvieną aiškesnį kataliką klerikalui vadina. Štai tie laikraščiai: "Lietuva", "Vienybė Lietuvninkų", "Tėvynė", "Ateitis", "Amerikos Lietuva", "Amerikos Lietuvis", "Laisvoji mintis", "Jaunoji Leituva", "Jauimo Sapnai", "Vaidyla" ir "Veidrodis". Šie laikraščiai turi, kiek numanome, apie 26 tūkstančius skaitytojų. Pagaliaus lieka katalikiški laikraščiai. Jų yra išviso tik 6: "Katalikas" (del jo krypsnio ir dvasios priskaitome jį prie katalikiškų laikraščių, nors jįsai ir skelbiasi egs bepartyviskas ir nepalaikys nei vienos nei antros pusės; gal būtų jis ir yra bepartyviskas—kataliky bė juk nėra politiška partija —, bet ligšiol maž daug aiškiai katalikų pusę palaiko) "Draugas", "Zvaigždė", "Moksleivis", "Tikyba ir Dora" ir "Šviesa". Jie visi turi apie 18 tūkst. skait. Lieka dar vienas laikraštis, kurio niekur negalėtume priskaityti, nes jįsai yra be veido, be spalvos ir... be šviesos. Tai "Saulė", turinti vis delto nemaža skaitytojų.

Taigi suėmus visa į krūvą, matome, kad mūsų laikraščių didžiūma (visi socialistų ir didžiūma t. v. tautininkų) stovi aiškiai ant bedievybės pamato, kad katalikų spauda tarp kitų srovių užima paskutinę vietą, kad iš tų, kurie skaito laikraščius, tik penkta dalis skaito katalikiškus laikraščius. Kaip visa tai atsiliepia į gyvenimą, į lietuvių katalikybę — lengva numanyti.

Negeriau, jei dar neblogiau yra su knygų leidimu. Įvairūs leidėjai, ne tiek idėjos, kiek biznio žiūrėdami, išleido daugelį knygų, skiriamų lietuviams darbininkams. Buvo dar ir istorijos veikalų, ir mokslų populierizacijos, ir apysakų, ir dramos veikalų, ir kitokių veikalų. Nelaimė buvo tame, kad nėstant katalikiškų rašytojų (kunigai buvo užimti parapijos darbu, svietiškių inteligentų katalikų nebuvo), prie to biznio knygų leidimo prisiplakė daugelis auklėtinų racionalizmo ir materijalizmo (trumpai sakant — bedievybės) dvasios, radusios savą gerą prieglaudą Rusijos gimnazijose ir universitetuose. Tos rūšies autoriai ir pagaminoms tarp kitų įvairių knygų dar ir arti šimto įvairių leidinių, kuriuos stačiai reikėtų priskirti prie bedieviškų, griaušančių iš pamatų tikėjimą ir Bažnyčią. Buvo ten ir įvairių mokslų tendentiško iškraipymo ir istorijos faktų falšavimo, ir dergimo Bažnyčios ir kunigų. Tos knygos ir knygelės, šimtais tūkstančių egzempliorių išsiplatinusios tarp mūsų ateivių, be abejo-nes turėjo padaryti savo in-tekme. Jau neskaitant socialistų išleistų šlamštų, vien "Vienybės Lietuvninkų" ir "Lietuvos" išleistus tiek pasėjo to nuodingo maisto žmonių tarpe, kad ilgo reikės laiko, kol visa tai bent iš dalies bus atitaisyta. Tuo tarpu katalikai ligšiol tesugebėjo išleisti vieną-kitą brošūrėlę apgynimui užpultų tiesų: Lietuvoje, tiesa, tuo žvilgsniu katalikai yra daug padarę. Bet jų išleistų rimtų knygų nebuvo kam čia tiksliai platinti, nes katalikų visuomenė tuo reikalu nebuvo ligšiol susiorganizavusi. Bet kol mes nesiriūpinome spaudos reikalais ir vis kažin ko lukuriujome — priešas nesnaudė ir prisėjo 'kukalių, kurie jau beveik baigia užstelti gerą sėklą. Kas gi bus toliau? F—as.

MOTERŲ DIRVA.

LJET. R. KAT. MOTERŲ SAJUNGA IR JOS MOKESNIŲ LENTELE.

22	29	28	36
30	38	41	49
31	39	42	50
32	40	43	52
33	41	44	54
34	42	45	56
35	43	46	58
36	44	47	60
37	45	48	63
38	46	49	66
39	47	50	70
40	48		

IV-a L. R. K. Federacijos Kongresas 25 rugs. 1914 m. ingalio komisija, susidedanti iš 13 moterų (tarpe jų 9 chicagietės), pasirūpinti Moterų Sąjungos įsteigimu. Sąjunga užmegsti buvo pavesta chicagietėms moterims. Komisija sustatė mokesnių projektą, sukviė du Chicagos moterų draugijų delegacijas susirinkimus: 8 lapkričio ir 13 gruodžio. Pirmame susirinkime (dalyvavo 82 delegatės) buvo apsvartytas Sąjungos konstitucijos projektas, sustatytas komisijos, išrinktos 3-iojo Federacijos Kongreso 1913 m. Projekto su tam tikrais pataisymais buvo priimtas. Per antrąjį susirinkimą 13 gr. buvo apsvartytas chicagietė komisijos priengtas mokesnių projektas, kurs su mažais papildymais ir buvo priimtas. Čia ir paduodame tą mokesnių lentelę.

Paduodamos šį mokesnių lentelės projektą, norime paraginti visas moterų draugijas, kad prisidėtų prie L.R.K. Moterų Sąjungos. Štai del koikių priežasčių: Ikišiol draugijos vos išgali išmokėti \$5.00 pašalpos, o numirus narei visos draugijos narės turi užsimokėti po \$1.00. Draugijai darant kokį balių ar vakarą, visos narės yra priverstos dalyvauti. Nepribuvus turi užsimokėti pabaudos ir šiaip visokių nesmagumų pritari. Prisdėjus prie sąjungos tas viskas liekti prašalinta. Narės netik ką gaus \$5.00 pašalpos už 25 c. mėn. mokesnio, bet ir pomirtinės \$150.00. Vieton mokėti po \$1.00 už mirusią narę mokės tik po 2c. Ir tai augant narių skaičiui tas mokesnis bus numazintas. Skirtumas tarp mokesnio 2c. ir \$1.00 yra taip didis, kad kiekvienai bus aišku, kur didesnė nauda prigulėti.

Sąjungos Skyriai.

1. Pagal konstituciją Sąjunga turės 3 skyrius: apšvietos, pašalpos ligoje ir apsaugos.
2. Visos narės būtinai turės prigulėti į apšvietos skyrių; į tą skyrių įstojimo mokesnis bus 50 c. ir kas mėn. po 10c. Už tuos pinigus bus steigiami moterų kursai, mokyklos, knygynėliai, patarimo biūrai, bus su laiku leidžiamas laikraštis ir tt.
3. Į pašalpos ir apsaugos skyrius įstojimas paliekama liuosai valiai.
4. Pašalpinio skyriaus narei mirus bus išmokama \$150.00 pomirtinės, kam ji paves.
5. Tos narės pašalpinio skyriaus, kurios nepasitenkins vien \$150.00 pomirtinės, galės įstoti į apsaugos skyrių ant \$250.00.
6. Narės galės rašyties į apsaugos skyrių ant \$250.00 ir neprigulėdamos prie pašalpinio.
7. Įstojančioms vien tik į pašalpos skyrių įstojimo mokesnis bus:

- Nuo 16 iki 25 metų \$1.00
 - Nuo 25 iki 30 metų \$2.00
 - Nuo 30 iki 35 metų \$3.00
 - Nuo 35 iki 40 metų \$4.00
 - Nuo 40 iki 45 metų \$5.00
 - Nuo 45 iki 50 metų \$6.00
- Įstojančioms vien tik į apsaugos skyrių mokesnis bus:
- Nuo 16 metų iki 20 \$ 50
 - Nuo 20 iki 30 metų \$1.00
 - Nuo 30 iki 40 metų \$2.00
 - Nuo 40 iki 50 metų \$3.00

Pastaba: Draugijoms ir pavieniams įstojant sąjungon nuo 13 dienos gruodžio 1914 m. iki 15 d. kovo 1915 m. įstojimo mokesnis pašalpos skyriun bus sekantis: Nuo 16 iki 35 metų po \$1.00, nuo 35 iki 50 metų mokesnis bus numazintas per pusę.

8. Per 6 mėnesius nuo įstojimo negaus pašalpos nei pomirtinės.

Pasarga 1): Pašalpa yra išmokama tik po 14 dienų ligos.

Pasarga 2): Prsidendant į Sąjungą visi kokiai nors moterų draugijai, per pirmus 6 mėnesius nuo prisidėjimo pašalpa sergančioms narėms bus mokama ne iš Sąjungos, bet iš tos draugijos kasos.

9. Prigulinčios ir pašalpos skyrių mokės 25c. mėnesinio mokesnio ir 5 apsaugos fonan.

10. Numirus narei pašalpinio skyriaus visos to skyriaus narės mokės 2c. už velionę į Centro išdą. Augant narių skaičiui tie centai bus sumažinami.

11. Mėnesinis mokesnis į apsaugos skyrių ant \$250.00:

16	24	c.	23	"	31
17	25	"	24	"	32
18	26	"	25	"	33
19	27	"	26	"	34
20	28	"	27	"	35

prašė vietinį kleboną nuvažiuoti kad bažnyčia papuošti. Narės dažnai eina prie šv. sakramento ir dangiausiai jūju eina prie išpažinties po keletą kartų ant mėnais metais paaukavo bažnyčiai 50 dol. antrais 60 dol. Ant di džiųjų švenčių aukoja po keletą dolerių gelėms nupirkti ir papuošti altorių. Žodžiu sakant, draugija nesigali aukų ir trūso.

MŪSŲ JAUNIMAS.

"VYČIAI"!

Pagal Chicagos Politiško Seimo nutarimų turės būt sudaryta Tautos Taryba, susidedanti iš atstovų stambių Draugijų, kurios yra Suvienytose Valstijose ir Kanadoje — taigi ir Vyčių organizacija yra tame skaičiuje. Tai gi delei tikro nurodymo skaitliaus narių, meldžiame visų kuopų, kurios dar neprisiuntė vardų narių — prisijūti kuoveikiausiai, kad žinotumėm skaitlių narių paskutinio pusmečio, ir kiek atstovų bus galima siūsti į Tautos Tarybą.

Gerbiamos kuopos, meldžiame pasiskubinti šaukiant ir nepaprastus susirinkimus, jei būtų reikalas, nes tai viena svarbiausių užduočių mūsų Tautos reikale. Su ta proga meldžiame atsiminti ir pusmetinę duoklę į Centro kasą po 10 c. nuo kiekvieno nario.

Visos žinios lai būna maloniai prisijūstos pirm 27 gruodžio, nes tą dieną bus Centro Valdybos susirinkimas namuose Centro izdininkės 129 Melrose St., Brockton, Mass.

Vyčiai, pasirodykit savo aktyviškumą.

Su tikra pagarba
M. A. Norkūnas,
166 Melrose st.,
Montello, Mass.

VYČIŲ PARODOS REIKALE.

Jau mes turėjome keletą klausimų apie rengimą parodos, jog daug kuopų nori surengti šiokią tokią parodą, taip pat ir klausimus, apie centralinę parodą. Mūsų nuomone, centralinės parodos šiais metais dar nebus, nes nėra paskirtos centro komisijos surengimui, bet labai pagaidaujamos parodos yra kuopų, arba net susidėjus ir keletos kuopų surengtos.

Pavyzdžiui, mes Brocktono I kuopa nutarėme padaryti parodą Brocktone, bet prašyti ir kity kuopų artimesnių Naujojo Anglijoj prisijūsti reikalingų daiktų. O mes pasiguosime savus kitom reikalaujančiom kokių turėsim, pirmiau ar vėliau. Taigi jau laikas yra judinti reikalą, kad nors po porą parodų galėtume surengti kiekvienoj apygardoj prieš Kongresą. Apygardas mes taip skiriame: Naujoj Anglijoj Valstijos, Mass., Maine ir N. H. ir R. I. į vieną. Conn., New Yorko ir N. J. gali būti prie antros. O toliau gali susidaryti pačios kuopos, garsinant ir judinant reikalą per organą ir kitus kat. laikraščius.

Mes, brocktoniečiai, paskyrėme jau komisiją parodai surengti. Taigi prašyčiau kaip kuopų, taip ir pavienių narių Vyčių, jei kas turite kokių daiktus statyti parodon, meldžiame pranešti komisijai. Bus suteiktos dovanos, taip pat, kaip būna suteiktos ir kitose parodose.

I kp. Brockton, Mas komisijos narys.
M. A. Norkūnas,

VYČIŲ CENTRO REIKALE.

Didei gerbiamos Kuopos. Pagal nutarimo antro (II) Kongreso, ir sutvarkymo naujos Vyčių konstitucijos, Vyčių nariai turės mokėti į centro kasą po 20 c. metams du sykiu į metus po 10c. Pirmą pusę metų duoklę tur būt inešta ne vėliau kaip birželio

mėnesyje, o antra gruodžio, taigi jau kaip matome antrą pusmetį jau ir baigiasi. Užtat skaitome už garbę pranešti, ir prašyti, kad pasiskubintų siūsti duokles, kaip už senus taip ir naujus narius, kad nevargint mūsų raštininko ir kad jis turėtų laiko viską knygose sutvarkyti prieš Naujus Metus.

Būkime skubūs ir paklusnūs kiekvienam reikale, o net darykime tame ir lenktynes su kuopom, o darbas atneš gausius vaisius.

Su tikra pagarba.
M. A. Norkūnas.

"L. VYČIŲ" REIKALE.

Daug buvau gavęs klausimų apie "Vyčių" ženklelius, kaip greit bus gatavi; tie užklausiai priverte greit atlikti darbą, kurį dar vis maniau atidėti iki ateinančiam kongresui.

Taigi, dabar pranešu jog ženkleliai gatavi ir reikalaujantiems bus pasiūsti.

"Vyčių" ženklelis tai viens iš puikiausių lietuviškų ženklelių, kuris atsižymi savo išvaizda. Ženklio patentas pasiūstas Washingtonan. "Vyčiai" skubinkitės juos ingyti!

Su tikra pagarba
M. A. Norkūnas,
166 Melrose st.,
Montello, Mass.

CHICAGO, ILL. "LIETŪVOS VYČIŲ" APSKRITIS.

Pirmas "Vyčių" delegatų susirinkimas.

Apveizdos Dievo parapijinė svetainė atsibuvo Chicagos "Vyčių" kuopų delegatų susirinkimas, kad apkalbėjus plačiai apskričio reikalingumą, jeigu tas pasirodys naudinga ir sutverti jį.

Delegatų susirinko nuo visų kuopų, kurie pripažino, kad apskritis "Vyčiams" būtinai reikalingas, nes tada "Vyčiai" galės nuosekliau veikti ir net praplauti "Vyčių" judėjimą Amerikos jaunimo tarpe. Mažai esant laiko, kad viskas aprėmus vieno vakaro laike nutarta laikyti kitas delegatų susirinkimas 6 d. gruodžio šv. Jurgio parapijinė svetainėje.

Į "Vyčių" apskričio valdybą išrinkta sekančios ypatos: M. E. Zalokas pirm., M. Janušauskienė I pagelb., P. Virbickas II pagelb., K. Pakštas III pagelb., J. Karosas rašt., M. L. Gurinskaitė I pagelb., O. Kačinskaitė II pagelb., F. Nutautaitė izd., P. Baltutis izd. glob., kun. F. Kemėšis, S. P. Tananevičia ir J. B. Kaupas organizatoriai. Valdybos reikalą per organą ir kitus kat. laikraščius.

Mes, brocktoniečiai, paskyrėme jau komisiją parodai surengti. Taigi prašyčiau kaip kuopų, taip ir pavienių narių Vyčių, jei kas turite kokių daiktus statyti parodon, meldžiame pranešti komisijai. Bus suteiktos dovanos, taip pat, kaip būna suteiktos ir kitose parodose.

I kp. Brockton, Mas komisijos narys.
M. A. Norkūnas,

Šv. Jurgio parapijinė svetainė 6 d. gruodžio 3 val. po pietų prasidėjo valdybos "Vyčių" apskričio posėdis. Posėdį veda užleidžius vietą laikiniam pirm. J. Kaupui, M. E. Zalokas. P-lė Gurinskaitė skaito praėjusio delegatų susirinkimo protokolą, kuris su pataisymais priimtas. Komisijos išdirbimo apskričiai programo narys J. Kaupas paeilui skaito programo paragrafus, kurie su pataisymais tapo priimti ir jau naujoje formoje nuspręsta paduoti juos apsvartymui delegatų susirinkimui, kuris turėjo įvykti tuo pačiu metu po 20 c. metams du sykiu į metus po 10c. Pirmą pusę metų duoklę tur būt inešta ne vėliau kaip birželio

dis ir pereiname prie:

"Vyčių" delegatų posėdis. Pirmiausių dalyku leidžiamas apsvartymui naujai apdirbtas projektas, kuris po ilgesnių ir labai gijų ginčų su pataisomis ir prierašais priimtas vienbalsiai.

Pirmininkas M. E. Zalokas iškelia naują klausimą apie gimnastikos komisijos veikimą. Gimnastikos komisijos narys J. Kaupas paaikšino apie jos veikimą, o kun. Kemėšis apie sąstatą. Susirinkimas pripažįsta reikalingu prašyti komisijos greičiau pasirūpinti tuo dalyku ir kad lengviau komisijai būtų darbuotis paskiria jai pagelbon naujus narius: O. Kačinskaitę, M. Janušauskienę, J. Pabaršką, P. Virbicką ir J. Karosą.

Toliaus iškeliamas labai svarbus dalykas, tai reikalingumas sutverti: "Lietuvos Vyčių" namų fondą. Tame reikale kyla karšti ginčai, per kuriuos išsiaiškintus dalykui pterti tuojuos ir aukų rinkimas galima sutalkinti su pasakyla. Vienbalsiai nutarta fondas vykinti tuojuos ir fondo valdyba skiriama apskričio valdyba.

Kad apžiūrėjus Chicagoje tinkamas namui vietas išrinkta iš visų kuopų komisija, kurios tikslu bus surasti tinkamiausią vietą. Komisijos nariai: J. Kaupas, P. Virbickis, Pakštas. O. Kačinskaitė ir J. Karosas. Užbaigus "Lietuvos Vyčių" namų fondo reikalus iškyla vėl naujas sumanymas, būtent reikalingumas "Vyčiams" tverti knygynėlius su parinktomis populiariškoms knygoms visokio turinio ir tam tikslui po apsvartymo susirinkimas pripažįsta reikalingumą paskirti komisiją iš patyrusių, gerai pažįstančių lietuvių literatūrą ypatų. Kun. F. Kemėšis, sumanytojas, Jul. Kaupas, Kazys Pakštas ir U. Jokubauskaitė paskirti pasirūpinti "Lietuvos Vyčių" knygynėlių reikalais.

"Lietuvos Vyčių" namų fondui aukos. Kad sumanymas sutverti tuojuos fondą napsilikty sumanymu "Vyčiai" sudėjo nemažai ir aukų. Šiame anktųjų skaičiūje užėisime nemažą mūsų draugijų, kurių duosnumas tiesiog stebėtinas. P-lė Kačinskaitė iš Roselando laike kelių mėnesių pasižadėjo išmokėti 25 dolerius, kurie kaip visais darbininkams, taip ir jai nelengvai prisieina. Aukų ir pažadėjimų surinkta mažame delegatų būrelyje apšėiai.

Aukavo šios ypatos: 5 dol. kun. Fab. Kemėšis; 2 dol. Jul. Kaupas; po 1 dol.: O. Kačinskaitė, P. Virbickis, M. Zalokas, A. Aleksandravičius, F. Nutautaitė, J. Karosas; 50 centų M. Gurinskaitė.

Pasižadėjo po 25 dol.: O. Kačinskaitė, K. Pakštas; po 20 dol. kun. Kemėšis; 8 dol. J. Kaupas; 4 dol.: A. Aleksandravičius; po 2 dol.: Ab. Ramavičiūtė, Paul. Valėauskaitė; po 1 dol. J. Tvarionas, M. Gurinskaitė, Pr. Lonaitė, Virbickaitė.

"Lietuvos Vyčių" namų fondo izdininkė F. Nutautaitė stovi po kauceja 1000 dolerių. Prisireikus kauceja bus pakelta.

Rašt.

HARTFORD, CONN.

Gruodžio 6 d. i. m. buvo pralkalbos, paskaitos ir deklamacijos, surengtos šv. Kazimiero J. A. Dr-gijos ir "Lietuvos Vyčių" 6-tos kuopos. Publikos buvo nedaug, nes dar lietuviai nėra pradę lankyti tokius vakarus. Programa buvo šitokia: deklamacija "Apie tėvynę" — pasakė Paulina Skupaitė; paskaita iš "Lietuvos istorijos" — skaitė A. Knežis; iš "Draugo" — "Svajonė" — skaitė p-lė A. Čibaitė; paskaita "Mūsų jaunimas" — skaitė p-lė U. Gurkutė; kalbėjo

BUS LIUDNOS KALEDOS

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK
Ashland Ave. & 47th St. Chicago

Seniausią, didžiausią ir stipriausią banką vakaruose nuo Stock Yards.

B. Sarapas, ragino kuodaugiausiai pašvesti laiko skaitymui naudingų knygų ir laikraščių. Vėliau kalbėjo A. Krystofikas apie tėvynę Lietuvą ir taigpi pasakė vieną pasaką. Turiu pasakyti, kad p. A. Krystofikas sunkiai kalba lietuviškai, nes užaugęs prie lenkų, ir keletas metų atgal visai nemokėjo lietuviškai. "Mūsų laukuose" — vaizdelis, (oficiariaus pasakojimas) skaitė B. Sarapas. Tos paskaitos publika klausėsi atydziai, kitas net apsiverkė užgirdęs kąs dedasi karės lauke.

Viršminėtoje kuopoje randasi gana gabių jaunikačių ir mergaičių, kurie darbuojasi išsijuo-se. Jau įstengia ši-bei-tą pasikaityti, padekliamuoti ar pakalbėti, kurių net malonu klausyties ir vis kas kart randasi daugiaus. Nieko nebūty, įstabausi, kad būtų kokių mokslus išėję, bet vis tie patys darbininkai.

Mat, čia be anglų vakarnių mokyklų, kur galima išsimokyti anglų kalbos ir amatų yra ir lietuvių kalbos mokykla. Be to šv. K. J. A. ir "Liet. Vyčių" draugija turi įsisteigę knygyną, kuriame yra, gerų pasikaitymui knygų, iš kurių lavinasi ir tebesi-šviečia minėtų draugijų nariai. Žinoma, jau jiems nėra laiko slaugytis kur pakampiais ar karščiame prie stiklėjo ar prie biljardo, nes be skaitymo turi ir daugiaus užsiėmimų: lavinasi scenoje, giedojimo, dainavimo žaislių ir tt. Paskaitos, pralkalbos rengiamos kas šventadienis vakarais, todėl geistina būtų, kad kuodaugiausiai žmonių lankytis tokiose vakarėliuose, tuo paragintų jaunomenę darbuotis ir lavinties. Nes mūsų priedermė — visados remti gerus ir naudingus užnamumus; jeigu jaunomenė bus išauklėta doraiškai, krikščioniškai — katalikiškoje dvasioje, tai ir mūsų tauta bus tvirta ir galinga.

IŠ CHICAGOS MARMALIEONIŲ.

Chicago — tai misterijų miestas. Nelyginant, senovės Bagdadas. Čia randasi veikėjų, kurie patys nežino ką veikia, draugijų sąjungų, neturinių nei vienos prigulinčios draugijos, čia daromi visoki seimai, susirinkimai, kuriuose vieton parodyti, kas yra Chicagos lietuvių nuveikta, yra išparodoma, kad ligišiol nič-nieko nepadaryta. Išbujojė tautininkai, kartais bando eiti ristynių su socialistais. Bet syki pralaimėję generališkaime New Yorko mitinge, neturi pasisekimo nei čia.

Nepaprastos tautininkų su socialistais imtynės įvyko 6 d. gruodžio, "Aušros" svetainėje. Reikėjo išrišti klausimas, kas turi teisę viešpatuoti taip vadinamoj Chicagos Draugijų sąjungoj. Gal nežinote kas per pauptis toji Chicagos Draugijų Sąjunga? Galiu kiek-tiek painformuoti. Tą sąjungą sumanė ir jai storą konstituciją parašė Chicagos tautininkai. Kada prie sąjungos prisidėjo dvi ir

pusė draugijų, ji pradėjo veikti. Išrinko visą valdybą štabą, privarė visą eilę komisijų, komisijėlių. Po tokio darbo visi ramiai atsidūs ir laukė kas iš to išeis. Žinoma niekas neišėjo, o per praeitos žiemos susirinkimą pamatė, kad dar mažą visokių komisijų, komitetų. Dapildė. Per tautininkų neapsižiūrėjimą į valdybą ir komisijas pateko keili Chicagos socialistai. Iš pradžios visi nurimo ir laukė ką tos visos komisijos padarys. Bet komisijos, direktoriai sumigo, o pati sąjunga rengėsi į amžiną atiliso vietą. Bet visą natūralio ramumo tvarką suardė New Yorkinis mass-mitingas. Keletas socialistų atsiminė, kad yra sąjungos valdybos nariais ir slaptomis nuo tautininkų padarytame susirinkime pasiuntė į New Yorką vieną iš savo "šulų". Nenorėdami kratyti savo kišenių, socialistai pažiūrėjo smalsia akimi į sąjungai labdaringiems tikslams suaukotus pinigus, sugrėbė juos ir indavė savo išrinktam "delegatui". Tokio tai būdu New Yorkinis mass-mitingas susilaukė sau pirmininko. O ką gi tautininkai? Pajūtė, kad ne visa sąjungos valdyba ir komisija miega, ir kad nuo nemiegančios dalies viriamos košės atsiduoda nekoks kvapas — nusprendė, kad ir jiems gana miegoti. Jie taip pat be socialistų žinios padarė susirinkimą, nuspręsdami šaukti draugijų seimą, nežiūrint ar draugijos priguli į sąjungą ar ne. Paskelbė apie tai laikraščiuose. Tada tai pradėjo veikimas. Socialistai užragino savo kuopas, choros (kartais neesancius), savo dramatiškus ratelius, račiukus ir visą galybę visokių skyrių etc., kad jie kuodaugiausiai siūstų atstovų. Tautininkai dar gerai neišsibudinę taip pat tą darė. Bet matomai dar neišgudrėjo, kaip socialistai. Pastarieji darė taip. Daleiskim yra kuopa, nešiojanti raudoną spalvą. Tie patys kuopos nariai sudaro chorą, dramatišką (jū darbas visnuomet dramatiškas) skyrių ir tt. Reikia rinkti atstovus — renka daugiau, negu reikia nuo kuopos, renka nuo choro, renka nuo "dramatiško" skyriaus ir tt. Taip, kad galutinai visi pasijunta "išrinktais" delegatais. Taip dalykams stovint, socialistų į seimą pripuldo devynios galybės. "Sąjuosenos", kad užimponuoti, saiko daugiau negu šimtas. Kaip tenai nebūty, o tautininkai pasijuto mažumoj ir juos raudonnieji sumušė ant viso flango.

Bet seimas visgi turėjo ir savo grandžias dalis. Priėjo klausimas, kiek draugijų į sąjungą priguli. Prsidėjo ginčai ir speliuojimai. Vieni tvirtina, kad 2, kiti, kad 3 draugijos, treti, kad nei viena draugija nepriguli. Nutarta pa-

žvelgti į protokolus, kad tikriau sužinotum kaip dalykai stovi. Dairosi ant stalo, graibosi po kišenius, slapta meta akim į pastalį — protokolo kaip nesimato, taip nesimato. — Ei, atsiliepkite, kas turi protokolą! — šaukia susigrandinusiai.

Visi tyli, viens į kitą dairosi. — Gal kas nors matėte tą protokolą? Tu matei? — Intrigos, intrigos! — šaukia persigandęs užklaustasis. — Ant Markso barzdos prisiekiau, kad jokio protokolo nemačiau!

Kreipiasi prie kito, bet ir tas kairia ranka žegnojasi, kad protokolo nemačs. — Niekis, parašysime naują, — galūtinai nutaria. — Zingeidu būtų sužinoti, kiek sąjunga turi pinigų, — burbtelėja vienas iš pakam-pės.

Pasirodo, kad niekas nežino. — Ir vėl splošimai, vienas ant kito akių deblėjimas. O tikrasis kaltininkas ūsus papūtęs žiūri, anei mirkt! — Viskas pasineria cigaru, cigarečių ir neiškumų dūmuose.

— Na, ir tiek to su išdu, — prieina nutarimas. Bando įsigilinti į komisijų, komisijelių labirintą. Bet čia tuojuas pasiklysta tamsybei viešpataujant. Nes pasirodė, kad apšvieta Jurgelionis kur tai paslėpė ir pats "Naujie-nose" pasislėpė.

— Užteks to viso, vėlei rinkime naują valdybą, — prasi-taria. Tautininkai atskrankščia, socialistai akimis susimerkia. Socialistų susimirkiojimas nusveria ir pirmininkū išren-ka socialistą. Reistas eina slydžiai: socialistai nei nepa-sijunta, kaip gauna valdybą vietos, ingauna augstų "di-rektorių" titulą tampa viso-kių komisijų nariais. Trina rankas ir širdyje juokiasi. Tautininkai tyli ir mašto juo-dai, kaip lapkričio naktis.

— Pasiūskit, su ta sąjunga! Nors gaila savo kūdikio išsi-žadėti, bet ką darysi? Brū-das — socialistas visai tą kū-dikį pagadino. Lai jie su juo džiaugias, o mes pabandy-sime ką kitą.

Ir nusprendė į antrą dieną susirinkti jau saugesnėj vie-tyj — prie salėnu. Susirin-ko. Melancholiškai rūko ci-garėtus, nuliūdusiai inkvėpi-mo ieško palubėse.

— Išneškime prieš socialis-tus protestą, — inėša vienas. — Siur, — paantrina kitas. — Olrait, protestą užgiriame, — išneša.

— Rezoliucijų komisija, pa-rašyk protestą, — skamba pa-liepimas. Rezoliucijų komisija palei-džia pašiuką į darbą. Atsi-stoja vienas.

— Rezoliucijų komisija, — pa-liepia, — įrašyk į protestą, kad socialistai pražudė sąjun-gos išdą, nupuldė visą sąjun-gą ant žemiausio laipsnio.

— Rezoliucijų komisija, — atsistoja antras, — įrašyk į protestą, kad mes raudonės vėliavos be žirgvaikio nenori-me.

— Rezoliucijų komisija, — iš užpakalio atsiliepia trečias, — įrašyk į protestą, kad so-cijalistai nelegališkai į drau-gijų sąjungos seimą prigrūdė savų atstovų.

— Stojasi ketvirtas, penktas ir visa eilė kitų, ir kaip pradės socialistų nuodėmes skaitliuo-ti, kad net plaukai šiaušiasi, ausų galai tirpsta! Rezoliuci-jų komisija persigasta ir pra-šo susimylėjimo.

— Tamstos, palikite tą laik-raščiams, jiems palikite. Man tai rašant pašėlis iš pirštų slysta.

— Bet "tautininkai" nerima-ta ir vis naujus socialistų prasizengimus ant stalo ver-čia.

— Palikite tą laikraščiams, sakau jiems palikite. — des-peratišku būdu šaukiasi pa-gelbos.

Protestas su klaidomis pa-rašytas. Skaito. Tautinin-kai ausis atstatė jo klausosi. — Dac olrait, — skamba pritarimo balsai.

— Dabar pasirašyt, — kas tai sugalvoja. — No, sir! — užprotestuo-ja kitas. — Aš pirmas nededu-ten savo parašo, nes pasiro-dys, kad sąjunga dalyvavau, o tuom pačiu protestu apkalti-nsiu ir save už visą ten be-tvarkę.

Girdint tokią filozofiją vi-siems pasidarė nesmagu. Bet protestas reikalingas. Koks gi protestas be parašų? Nuta-ria žūt-būt, o rašyties reikia. Bet ką toliaus veiks?

Tverti naują draugijų susi-vienijimą! — leptelėja nuo vi-sų lūpų. Bet staiga susirūpina.

— Kas mus ingaliojo tverti draugijų susivienijimą? — pradėjo abejoti. — Iš ties, kur mūsų ingaliojimai?

— Zinot, — pataria gruod-ulis, — mėginkim dar sykį per-galėti socialistus sąjungoj, o tada nereiks nei naujo susivie-nijimo tverti.

— Pasakė?! — atsiliepia ki-tas. — O kur garantija, kad socialistus nugalėsime? Rei-kia tverti naują susivieniji-mą!

— O ingaliojimai? Nusimena, dairosi ingalioji-mų į palubes. Bet ten inga-liojimų nesimato skraidant.

— Pala, aš sumaniau. Nors ingaliojimų neturime, bet pa-giedavimus naujo susivieni-jo turime. Taigi mes galime išreikšti tą pageidavimą.

Visi su mažais pasipriešini-mais su tuo sutinka. — Tik aniptol, neprisileisti socialistų. Jie viską suga-dina.

Toliau jau nutaria, kas į bū-simąj susivienijimą turi teisę prigulėti.

— Aš manau taip tautiš-kos ir bažnytinės draugijos, skaito iš rašto vienas.

— O kaip su klerikalais? — pusiau lūpų ir bailiai prasi-taria kitas. Iš kampo išlenda koki figu-ra.

— Klerikalų nēr, bet kad iš-vingus nesusiapratimų, braukti lauk bažnytinės draugijas.

Bažnytinės draugijos juodai užtapatoms ir pakeičiama be-partiškais dr-jomis. Bet čia ištraukia savo balsą prie bažnytinės dr-jos prigulintis.

Po juo kitas, trečias. Susi-rinkimo pirmininkas pradeda šerimauti ir susimaišo beaiš-kindamas kas tai yra tautiš-kos ir katalikiškos dr-jos. Pa-sirodo, kad visur katalikai, o ne katalikų tik mažutėlis skai-čius.

— A, nustok tu savo aiškini-mais, — subar ji iš klausan-čiųjų. Pakelia klausimą apie fon-dus.

— Kas kokį fondą nori lai-ji ir remia. Aš geriau per ko-ki ištikimia biznierių galiu pa-ankoti nuo karės nukentėju-siems, — išvadžioja tautinin-kas.

— Bet mes tautininkai, tai turime remti tautišką fondą, — prieštarauja antras.

— O gal užtekėtų užuojau-tos, — siūlo trečias.

— Užuojauta gerai, bet dar reikia prisizadėjimo dirbti, — aiškina ketvirtas.

— Bet ir Tautos Fondas yra geras, — atsiliepia kas-ta.

Pirmininku įbrukama at-sišaukimas su šliupo ir kitų parašais apie įsteigimą tauti-ninkų fondo.

— Kas prizadate dirbti ši-tam fondui, lai pakelia ran-kas, — rodo pirštų į atšišau-kimą.

Kelia rankas, stojasi ir link-smūs, kad tiek daug nuveik-

Chicago tautininkai skirstosi po namus. — Norite čap-sui? Šia, pasiskaityk "Amerikos Lietuvas" lapelį, — bruka už-dyką vienas išeinantiems.

Pamąščiau sau, — brolau, užtenka ir tos marmalienės! — J. S-as.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

dininku, kasos globėjais: Jonas Kuisis, J. Kralikauškas, J. Bra-zauskas — finansų raštininku. VI. A. Lečinskas.

WILKES BARRE, PA. Nedėlioje, 22 d. lapkričio šv. Trejybės bažnytinėj svetainėj vietinis choras vaidino "Pabaig-tuvės". Veikalas — kiekvienam lietuviui suprantamas ir smagus.

Pasakant teisybę "Pabaigtuvės" nusisekė gerai. Mažų vaikų choras sudainavo porą gražių dainelių. Publikos buvo pilna svetainė, tik gaila, kad mūsų žmonės nemoka ramiai užsilaikyti. Pagal nutarimą Chicago poli-tiško seimo lapk. 26 d. buvo au-kojama už žuvusius karėj. Po pamaldų atsibuvo prakalbos. Kalbėjo M. Navickas ir V. Ma-čiulaitis iš Seranton'o Jonas, Lo-patta ir kun. J. Šupšinskas — vietiniai. Visi kalbėtojai aiški-no apie karės žiaurumus ir apie vargingą padėjimą brolių Lietu-voje, ypač Savalkų gab. Per pra-kalbas ir bažnyčioje surinkta apie \$140.00 Tautos Fondui. Lietuvaitė.

HARTFORD, CONN. Nors miestas ir nedidžiausias, bet fabriky ir dirbtuvių tai ne-mažai. Tėčiaus šiais prastais lai-kais dirbtuvėse — nedaug darbo: dirbama po 3-4 dienas savaitė-j. Bedarbių daugybė. Dauguma maitinasi iš paskutiniosios, kiti jau kenčia visus bedarbės nes-magumus. Salties ir badas istiesia savo nagus, kad užgulti bedarbį žmogelį. Nemažai skursta ir mū-sų vienuolėjų, ypatingai tie pir-miau pateko į vargą, kurie pra-leido geresnius laikus netapy-pdami liekamų centų, bet sukū-dami visus į alkolio nasrus. Ką žada ateitis — nežinome. Bet da-bar lai kiekvienas įsitėjia, kad reikia rūpintis ateitimi ir tau-pyti centus juodajai dienei. A. Pateckas.

PITTSBURGH, PA. 26 d. lapkričio 8. m. Pit-tsburgho, lietuvių, pietinėj dalyj, apvaikščiojo visotinojo Lietuvių Politiško seimo užgirtą Lietu-vių Dieną.

Apvaikščiojimo iškilmėse da-lyvavo nariai sekančių draugijų: šv. Povilo, šv. Andriejaus, šv. Vardo Jėzaus, šv. Dominiko, šv. Juozapo, šv. Jonų, šv. Antano, Saldžiausios Širdies, Dramatiškos draugijos.

Apvaikščiojimas prasidėjo ge-dulinėmis mišiomis šv. Kazi-miero bažnyčioje 9-tą val. ryt-metį.

Po maldos visi susirinko šv. Kazimiero parapijos svetainėj pa-siklausyti prakalbų. Kalbėjo ger, kun. J. J. Sutkaitis. Savo kalboj, ragino au-koti nukentėjusiems nuo dabar-tinės karės lietuviams, kiek kas išgali.

Po jo J. Miliauckas. Šis savo kalboje nurodė pirmesnius lie-tuvių darbus Amerikoje, kad pirmutiniai lietuvių darbai, draugijos, susivienijimai, tai bu-vo vaisiai lietuvių vienybės. Tik paskutiniai, suviršum 10-tis me-ty, suskaldė lietuvių į frakcijas. Atsirado mūsų tarpe nelemti "kapitalistai" ir "proletarai", laisvamaniai ir katalikai, — kas lietuvių tautos kūne neturėtų rasti, ypač kultūros darbe.

Ragino duot kuoduosniausias aukas nukentėjusiems ir nepaisy-ti skaldytojų mūsų įpekų. Lai-ke minėtos prakalbos rinkta au-kos.

7 Valandą vakare vėl priai-rinko pilna svetainė lietuvių.

SELPKIM LIETUVĄ, AUKO-DAMI "TAUTOS FONDUI" BENT VIENOS DIENOS UZDARBĮ.

Atsibuvo antros prakalbos ir vai-dinimas "Kerštas". Kalbėjo gerb. kun. J. Misius S. R. K. F. A. pirmininkas. Jis savo il-goj kalboj nurodė lietuvių ne-rangumą apšvietai, nepalai-kyme lietuviškų mokyklų, ne-sugebant drauginiame gyven-me.

Po kalbos gerb. kun. J. Mi-siaus buvo renkamos aukos ir vaidinta "Kerštas". Vaidinimas nusisekė labai ge-rai. Artistai — mėgėjai atliko savo užduotis labai gerai. Tar-pe kalbų ir aktų vaidinant, dai-navo choras šv. Kazimiero para-pijos.

Auku surinkta laike prakal-bų rytmetėje \$154.05 Laike prakalbų vakare \$86.92 už ženklielus \$4.00

Nuo vaidinimo, apmokėjus iškaščių suruošimui Lietu-vių Dienos, liko 6.00

Vietinis komitetas turėjo ant rankų nuo pirmiau 54.25

Viso labo šioje miesto daly-tyje surinkta nukentėjusiems Lietuvoj \$355.23.

Gale turiu pažymėti, kad pardavinėjime Tautos Fondo ženkliulį pasizymėjo Pittsburgho Lietuvių Dramatiškos Draugijos narės. Dirbo išsiujuosius labui, nuskrastuos Tėvyneš. Na, ir su-rinko \$54.00. Kas labiausia me-tasi akin, kad visos mergaitės yra čion angusios! Garbė, jums mergelės!

Milių Jonas.

WATERBURY, CONN. Teatro dr. "Aidas" 26 d. lap-kričio surėngė vakarą su vaidi-nimu dviejų veikalų: "Expro-prijatorius" ir "Gaila ūsu". Abu veikalai atlikta beveik be klaidų. Publikos buvo į 400 ir gražiai užsilaikė. Tarpe aktų pp: J. Pučaitė ir K. Ličeviči-čiūtė gražiai deklamavo. Ant-galo vietinis bažnytinis choras, vadovaujant p. J. Kovui, padai-navo tris daineles, kurios pada-rė smagų įspūdį ir susirinkusius. Teatro dr. "Aidas" visą to va-rkara pelnė, apie \$100.00, pas-kyrė Tautos Fondan — šelpti Europos lietuvius.

Valdyba vakaro rengimo iš-reikičia dėkingumą visoms Wa-terbury'o katalikiškoms draugi-joms ir pavieniosms ypatoms prisidėjusioms prie vakaro ren-gimo ir jo pasisekimo.

Vakaro rengimo komitetas.

PROTOKOLAS. Didysis New Yorko parapijų komitety rinkimū aukų Tautos Fondan susirinkimas įvyko 16 d. lapkričio, P. šv. parap. salėje.

Susirinkime dalyvavo: nuo Apreiškimo P. šv. parap. — kun. Petkus, B. Zinius, J. Mi-liauskas, F. Korbetas, P. Iso-džiūtė, Mikulskienė, P. Montvila, S. Poeinias, K. Diržis ir P. Rim-kus; Karalienės Aniolų parp. — kun. A. Remeka; šv. Jurgio parap. — kun. A. Kodis, K. Strumskis ir K. Bundonis; kalbų susirinko diktokas būrys čionykščių žmonių. Prakalbas pradėjo vietinis klebonas kun. A. Kodis. Išangoje, visųpirma, publikai paaiškino kuo yra karė abelnai; tolesniai kalbėtojas nu-kreipė klausytojų domą į dabar-tinės karės baisenybes, kuriomis kraštą yra naikinamas ir vargi-namas, ypač tas kraštą, toji šalis, kuri, anot kalbėtojo, turi būti brangi kiekvienam lietu-viui, kuriai kiekvienas esame daug kalti. Toliau žadino aukoti tuojaus; tuojaus pasidalyti kasniū kasdieninės duonos su alkanstėniais broliais ir seserimis, o taipgi neužmiršti tų mū-sų nelaimingųjų ir toles-niai, išreikštoms mintims publika pritarė dideliu plojimu rankų; aiškiaus tas matyti iš au-ku, nes po pirmą prakalbą liko surinkta — \$92.95. Vietos para-pijos choras padainavo Lietuvos gimną ir keletą kitokių dainelių. Po pirmą jau antraktiū Pet-kausintė, mergaitė 9 metų, gra-žiai deklamavo; turinys eilių ir jos gražus balselis padarė į klau-sytojus didelį įspūdį.

Paskutinis kalbėjo Kaz. Kru-šinskas; jis visųpirma perstatė keletą reginių iš dabartinio karės lauko. Toliaus dar priminė ir nuolatinius mūsų priešganas ci-eulikus, kurie niekina ir griau-na mūsų praklinius užmanymus; pa-veiklan paėmė visuot. Chicago Seimo, kurio veikimą, kaip ima-

nydami knisa. Po prakalbų dar choras atkartojė himną ir pub-lika ramiai išsiskirstė namo. Ten buvę.

CHICAGOJE. Veltui patarnavimas. Mūsų prašo pranešti, kad miesto salėje yra uždėtas naujas ofisas, kuriamė bus suteikiami įvairūs patarnavimai iškilus ne-susipratimams del gazo, elektri-kos, telefono, gatvėkarių ir ele-vatorių. Jei kas yra kompanijų kuo nors nuskriaustas trekreipias telefonu Main 236 arba Main 447, arba ypatiška į miesto sa-lę (City Hall, Room 613), ten kiekvienam reikale gaus sau pa-tarimą veltui. Kreipkis lietuvių kalboje.

Dažnai pasitaiko tursti įvairių nesusipratimų su kompanijoms gazo, elektrikos ir tt. Nežinoda-mas žmogus kur teisybės ieškoti, turi dalyką pralaimėti. Taigi pa-tartume lietuviams ofiso patar-navimais naudotis. Ypatingai, kad už tai mokėti nieko nereikės, viskas yra miesto lėšomis.

C. BROOKLYN, N. Y. Čionykščiai lietuvių turėjo ši-met progą gražiai praleisti pas-kutinį subatvakarį prieš adven-tus. St. James Auditoriume, 28 d. lapkr., Karalienės Aniolų parapi-jos choras vaidino vaizdelį "Su-grįžo". Visą atliko neįjūriant į kai-kuriuos scenos nedateklus, gana puikiai prisirinko choras. Kaip girdeėjau, minėtasai daug — aktoriai pelnė atiduodą nau-dai šv. Jurgio bažnyčioje — už tatau jusm aciu, ypač aciu ga-biam vedėjui minėto choro — p. Kvederui ir visiems.

Matęs.

HARTFORD, CONN. Lapkričio 26 diena, 9 val. ry-te, šv. Trejybės bažnyčioje atlai-kytos pamaldos už žuvusius Eu-ropos karėje mūsų brolius. Taip-pat buvo renkamos bažnyčioje aukos šelpimui nukentėjusių nuo karės medžiagėskai. Bažnyčioje surinkta \$26.93.

Po pietų, antrą valandą buvo prakalbos ir vaidinimas. Vaidi-nimu pasirūpino L. Vyčių 6-tal-kuopa ir šv. Kazimiero Jaun. A. draugija. Kalbėtojai buvo: kler. J. Naviekas, kun. J. Žebriš iš New Britain. Programos buvo turiningas ir gerai pavykęs. Salėje taip-pat kolektoata ir su-rinkta \$70.21. Taigi išviso Tau-tos Dienoje surinkome \$197.14, o su seniau surinktais turėsimė \$357.31.

Turiu pažymėti, kad S. L. A. 124 kuopa irgi prisidėjo \$10.00 auka, nors pirma tarėsi bendrai su cicilikalais, bet persitikrę, kad ciecilikas, rūpi vien tik ardyom darbas, ką neseniai turėjome pro-gos visi įstikrinti, (susirinkime 15 d. lapkričio) tai nuo jų visi atstojo.

Ten buvę.

BROOKLYN, N. Y. C. Brooklyne, 26 dieną lap-kričio vietos lietuvių-katalikai, sekdam išreikšti Lietuvių Vi-suot. Seimo Chicagoje mintį ir pažadinti jų klebono, — šį ryto skailingai susirinko ant gedu-lingų pamaldų pasimelsti už Va-karus dabartinėje karėje. Žu-karop, toje pačioje dienoje, bu-vo prakalbos etc. Kaip ant pa-maldų taip ir ant minėtų pra-kalbų susirinko diktokas būrys čionykščių žmonių. Prakalbas pradėjo vietinis klebonas kun. A. Kodis. Išangoje, visųpirma, publikai paaiškino kuo yra karė abelnai; tolesniai kalbėtojas nu-kreipė klausytojų domą į dabar-tinės karės baisenybes, kuriomis kraštą yra naikinamas ir vargi-namas, ypač tas kraštą, toji šalis, kuri, anot kalbėtojo, turi būti brangi kiekvienam lietu-viui, kuriai kiekvienas esame daug kalti. Toliau žadino aukoti tuojaus; tuojaus pasidalyti kasniū kasdieninės duonos su alkanstėniais broliais ir seserimis, o taipgi neužmiršti tų mū-sų nelaimingųjų ir toles-niai, išreikštoms mintims publika pritarė dideliu plojimu rankų; aiškiaus tas matyti iš au-ku, nes po pirmą prakalbą liko surinkta — \$92.95. Vietos para-pijos choras padainavo Lietuvos gimną ir keletą kitokių dainelių. Po pirmą jau antraktiū Pet-kausintė, mergaitė 9 metų, gra-žiai deklamavo; turinys eilių ir jos gražus balselis padarė į klau-sytojus didelį įspūdį.

Paskutinis kalbėjo Kaz. Kru-šinskas; jis visųpirma perstatė keletą reginių iš dabartinio karės lauko. Toliaus dar priminė ir nuolatinius mūsų priešganas ci-eulikus, kurie niekina ir griau-na mūsų praklinius užmanymus; pa-veiklan paėmė visuot. Chicago Seimo, kurio veikimą, kaip ima-

nydami knisa. Po prakalbų dar choras atkartojė himną ir pub-lika ramiai išsiskirstė namo. Ten buvę.

CHICAGOJE. Veltui patarnavimas. Mūsų prašo pranešti, kad miesto salėje yra uždėtas naujas ofisas, kuriamė bus suteikiami įvairūs patarnavimai iškilus ne-susipratimams del gazo, elektri-kos, telefono, gatvėkarių ir ele-vatorių. Jei kas yra kompanijų kuo nors nuskriaustas trekreipias telefonu Main 236 arba Main 447, arba ypatiška į miesto sa-lę (City Hall, Room 613), ten kiekvienam reikale gaus sau pa-tarimą veltui. Kreipkis lietuvių kalboje.

Dažnai pasitaiko tursti įvairių nesusipratimų su kompanijoms gazo, elektrikos ir tt. Nežinoda-mas žmogus kur teisybės ieškoti, turi dalyką pralaimėti. Taigi pa-tartume lietuviams ofiso patar-navimais naudotis. Ypatingai, kad už tai mokėti nieko nereikės, viskas yra miesto lėšomis.

C. BROOKLYN, N. Y. Čionykščiai lietuvių turėjo ši-met progą gražiai praleisti pas-kutinį subatvakarį prieš adven-tus. St. James Auditoriume, 28 d. lapkr., Karalienės Aniolų parapi-jos choras vaidino vaizdelį "Su-grįžo". Visą atliko neįjūriant į kai-kuriuos scenos nedateklus, gana puikiai prisirinko choras. Kaip girdeėjau, minėtasai daug — aktoriai pelnė atiduodą nau-dai šv. Jurgio bažnyčioje — už tatau jusm aciu, ypač aciu ga-biam vedėjui minėto choro — p. Kvederui ir visiems.

Matęs.

HARTFORD, CONN. Lapkričio 26 diena, 9 val. ry-te, šv. Trejybės bažnyčioje atlai-kytos pamaldos už žuvusius Eu-ropos karėje mūsų brolius. Taip-pat buvo renkamos bažnyčioje aukos šelpimui nukentėjusių nuo karės medžiagėskai. Bažnyčioje surinkta \$26.93.

Po pietų, antrą valandą buvo prakalbos ir vaidinimas. Vaidi-nimu pasirūpino L. Vyčių 6-tal-kuopa ir šv. Kazimiero Jaun. A. draugija. Kalbėtojai buvo: kler. J. Naviekas, kun. J. Žebriš iš New Britain. Programos buvo turiningas ir gerai pavykęs. Salėje taip-pat kolektoata ir su-rinkta \$70.21. Taigi išviso Tau-tos Dienoje surinkome \$197.14, o su seniau surinktais turėsimė \$357.31.

Turiu pažymėti, kad S. L. A. 124 kuopa irgi prisidėjo \$10.00 auka, nors pirma tarėsi bendrai su cicilikalais, bet persitikrę, kad ciecilikas, rūpi vien tik ardyom darbas, ką neseniai turėjome pro-gos visi įstikrinti, (susirinkime 15 d. lapkričio) tai nuo jų visi atstojo.

Ten buvę.

BROOKLYN, N. Y. C. Brooklyne, 26 dieną lap-kričio vietos lietuvių-katalikai, sekdam išreikšti Lietuvių Vi-suot. Seimo Chicagoje mintį ir pažadinti jų klebono, — šį ryto skailingai susirinko ant gedu-lingų pamaldų pasimelsti už Va-karus dabartinėje karėje. Žu-karop, toje pačioje dienoje, bu-vo prakalbos etc. Kaip ant pa-maldų taip ir ant minėtų pra-kalbų susirinko diktokas būrys čionykščių žmonių. Prakalbas pradėjo vietinis klebonas kun. A. Kodis. Išangoje, visųpirma, publikai paaiškino kuo yra karė abelnai; tolesniai kalbėtojas nu-kreipė klausytojų domą į dabar-tinės karės baisenybes, kuriomis kraštą yra naikinamas ir vargi-namas, ypač tas kraštą, toji šalis, kuri, anot kalbėtojo, turi būti brangi kiekvienam lietu-viui, kuriai kiekvienas esame daug kalti. Toliau žadino aukoti tuojaus; tuojaus pasidalyti kasniū kasdieninės duonos su alkanstėniais broliais ir seserimis, o taipgi neužmiršti tų mū-sų nelaimingųjų ir toles-niai, išreikštoms mintims publika pritarė dideliu plojimu rankų; aiškiaus tas matyti iš au-ku, nes po pirmą prakalbą liko surinkta — \$92.95. Vietos para-pijos choras padainavo Lietuvos gimną ir keletą kitokių dainelių. Po pirmą jau antraktiū Pet-kausintė, mergaitė 9 metų, gra-žiai deklamavo; turinys eilių ir jos gražus balselis padarė į klau-sytojus didelį įspūdį.

Paskutinis kalbėjo Kaz. Kru-šinskas; jis visųpirma perstatė keletą reginių iš dabartinio karės lauko. Toliaus dar priminė ir nuolatinius mūsų priešganas ci-eulikus, kurie niekina ir griau-na mūsų praklinius užmanymus; pa-veiklan paėmė visuot. Chicago Seimo, kurio veikimą, kaip ima-

nydami knisa. Po prakalbų dar choras atkartojė himną ir pub-lika ramiai išsiskirstė namo. Ten buvę.

CHICAGOJE. Veltui patarnavimas. Mūsų prašo pranešti, kad miesto salėje yra uždėtas naujas ofisas, kuriamė bus suteikiami įvairūs patarnavimai iškilus ne-susipratimams del gazo, elektri-kos, telefono, gatvėkarių ir ele-vatorių. Jei kas yra kompanijų kuo nors nuskriaustas trekreipias telefonu Main 236 arba Main 447, arba ypatiška į miesto sa-lę (City Hall, Room 613), ten kiekvienam reikale gaus sau pa-tarimą veltui. Kreipkis lietuvių kalboje.

CHICAGOJE. Veltui patarnavimas. Mūsų prašo pranešti, kad miesto salėje yra uždėtas naujas ofisas, kuriamė bus suteikiami įvairūs patarnavimai iškilus ne-susipratimams del gazo, elektri-kos, telefono, gatvėkarių ir ele-vatorių. Jei kas yra kompanijų kuo nors nuskriaustas trekreipias telefonu Main 236 arba Main 447, arba ypatiška į miesto sa-lę (City Hall, Room 613), ten kiekvienam reikale gaus sau pa-tarimą veltui. Kreipkis lietuvių kalboje.

Dažnai pasitaiko tursti įvairių nesusipratimų su kompanijoms gazo, elektrikos ir tt. Nežinoda-mas žmogus kur teisybės ieškoti, turi dalyką pralaimėti. Taigi pa-tartume lietuviams ofiso patar-navimais naudotis. Ypatingai, kad už tai mokėti nieko nereikės, viskas yra miesto lėšomis.

C. BROOKLYN, N. Y. Čionykščiai lietuvių turėjo ši-met progą gražiai praleisti pas-kutinį subatvakarį prieš adven-tus. St. James Auditoriume, 28 d. lapkr., Karalienės Aniolų parapi-jos choras vaidino vaizdelį "Su-grįžo". Visą atliko neįjūriant į kai-kuriuos scenos nedateklus, gana puikiai prisirinko choras. Kaip girdeėjau, minėtasai daug — aktoriai pelnė atiduodą nau-dai šv. Jurgio bažnyčioje — už tatau jusm aciu, ypač aciu ga-biam vedėjui minėto choro — p. Kvederui ir visiems.

Matęs.

HARTFORD, CONN. Lapkričio 26 diena, 9 val. ry-te, šv. Trejybės bažnyčioje atlai-kytos pamaldos už žuvusius Eu-ropos karėje mūsų brolius. Taip-pat buvo renkamos bažnyčioje aukos šelpimui nukentėjusių nuo karės medžiagėskai. Bažnyčioje surinkta \$26.93.

Po pietų, antrą valandą buvo prakalbos ir vaidinimas. Vaidi-nimu pasirūpino L. Vyčių 6-tal-kuopa ir šv. Kazimiero Jaun. A. draugija. Kalbėtojai buvo: kler. J. Naviekas, kun. J. Žebriš iš New Britain. Programos buvo turiningas ir gerai pavykęs. Salėje taip-pat kolektoata ir su-rinkta \$70.21. Taigi išviso Tau-tos Dienoje surinkome \$197.14, o su seniau surinktais turėsimė \$357.31.

Turiu pažymėti, kad S. L. A. 124 kuopa irgi prisidėjo \$10.00 auka, nors pirma tarėsi bendrai su cicilikalais, bet persitikrę, kad ciecilikas, rūpi vien tik ardyom darbas, ką neseniai turėjome pro-gos visi įstikrinti, (susirinkime 15 d. lapkričio) tai nuo jų visi atstojo.

Ten buvę.

BROOKLYN, N. Y. C. Brooklyne, 26 dieną lap-kričio vietos lietuvių-katalikai, sekdam išreikšti Lietuvių Vi-suot. Seimo Chicagoje mintį ir pažadinti jų klebono, — šį ryto skailingai susirinko ant gedu-lingų pamaldų pasimelsti už Va-karus dabartinėje karėje. Žu-karop, toje pačioje dienoje, bu-vo prakalbos etc. Kaip ant pa-maldų taip ir ant minėtų pra-kalbų susirinko diktokas būrys čionykščių žmonių. Prakalbas pradėjo vietinis klebonas kun. A. Kodis. Išangoje, visųpirma, publikai paaiškino kuo yra karė abelnai; tolesniai kalbėtojas nu-kreipė klausytojų domą į dabar-tinės karės baisenybes, kuriomis kraštą yra naikinamas ir vargi-namas, ypač tas kraštą, toji šalis, kuri, anot kalb

š vakaro namon, kad autorius, kurio gabumai prie scenos yra neabejotini, nesunaudoja jų geron...

Mes daug galime naudotis ir iš kitatėvių. Bet, kaip tos bitelės ieškime tik naudingų žiedų, rinkime tikrai sveikas sultis...

"TAUTOS FONDO" REIKALAI.

Port Washington, Wis. Susitvėrė Tautos Fondo komitetas: Pirm. — Mat Saroška, rašt. — Jonas Murauskis, izdin. — Stanis. Narai: — Juozas Samaliois ir Konst. Eidininkas.

BROOKLYN, N. Y. Po \$5.00: Kun. N. J. Petkus, J. Mikulskis. J. Grebliunas \$3.00 P. Tolėskiuė \$2.00 Po \$1.00 aukavo: B. A. Zinis, L. Rinkevičiukė, F. Korbeta, Norvaiša, Mikulskiuė, U. Misičienė, P. Montvila, J. Zarnauskas, P. Lenkas, J. Eitaidas, K. Labanas, V. Vaičiulevičius, P. Slonis, J. Libielkis, F. Povilionis, A. Stanislovaitytis, J. O. Sirvidas, J. Liutkauskas, K. Šabliškis, K. Diržis, B. Varda.

Šemskis Po \$5.00 aukavo: Mikulskiuė, Ališauskiūtė, M. Montvila, T. Miluniūtė, P. O. Ruškus, M. Leisiūtė, K. Urbonas, P. Petravičius, N. Rakauskis, A. Petravičienė, V. Lenkavičia, P. Vičas, P. Slonis.

Stambionis surinkta \$43.05 Smulkionis surinkta \$53.39 Už ženklelius — \$21.25; už knygutes \$5.00. Viso labo \$74.69. P. Montvila rašt.

GRAND RAPIDS, MICH.

Kun. J. A. Gervickas \$5.00 Č. Valinskis \$3.00 Po \$2.00 aukavo: A. Žibučiukė, J. Bražis, Pr. Dijkas, J. Valiunas, K. Skarulis, J. Karaulavičia, J. Jankauskas, A. Ramutis. Po \$1.50: J. Šipko, A. J. Karaulavičia. Po \$1.00 aukavo: J. Martišius, K. Steponaitis, M. Čirvininkas, J. Margelis, F. Mikolenas, A. Bačiūnas, J. Didžbolis, J. Karaliūnas, Z. Žemaitis, J. Balčiūnas, F. Jankauskas, V. Balšitis, F. Balčiūnas, V. Juškaitis, A. Ašmenas, J. Augustaitis, J. Janšaras, J. Štaras (Antanas B.), A. Bernota, J. Andriška, A. Bancevičius, J. Kavaliauskas, J. Geldota, P. Nausėda, F. Kiličiūnas, A. A. Kemera, J. Adomaitis, P. Kurlenkis, J. Kleiza, J. Gueskis, M. Stankevičia, A. Žemaitis, J. Beinoras, J. Jacevičia, J. Jacevičia, O. Jankauskiūtė, M. Ruserškis, A. Ganaša, J. Bizauskas, A. Mergelis, S. Pauras, Ig. Drangelis, J. Ratnūtis, J. Slavičkas, V. J. Muzurevičia, F. B. Buzurevičia, A. Dubinikas, S. Augustaitis, F. Kamanlauskas, J. Turnta, S. Alkačiūnas, P. Dainis K. Lukšėnas, S. Dirka, A. Grigaitis, J. Paulaitis, S. Šukevičia, A. Bernotas, V. Stroekis, A. Sapliūtė, D. Kareckis, S. Karsokas, S. Labanaukas, J. Martinkevičia, V. Kuranavičia, J. Gerulaitis, J. Delnikaičiūtė, J. Grinevičia, J. Dudonis, S. Kučinskis, V. Kučinskis, J. Babušis, F. Dėdinas, M. Šekolskis, J. Matulionis, J. Dėdinas, J. Teberis, J. Giraitis, P. Maizetukas, P. Juškaitis, F. Pemonaitis, B. Bacevičia, K. Adomaitis, J. Matulionis, J. Sakinskis, P. Kriščiūnas, K. Rinkevičius, J. Selintas, M. Vaišnoraitis.

Mikolas Grubliauskas \$1.25 Po \$5.00: P. Totoraitis, A. Gilis, V. Baltušaitis, J. Naujokas, A. Andriuskevičius, A. Grindzius, S. Ridzevičius, J. Vasiliauskas, A. Laukas, J. Jankauskas, B. Blaviesaris, A. Ambatavičia, A. Steponaitis, O. Sidarie.

ne, K. Orenta, J. Kvietauskas. S. Čižauskas \$3.00 Po \$2.25 c.: J. Meštas, J. Urbonas, J. Labauskis, J. Dringis, P. Urmališkis, J. Adomaitis, J. Gerdzis, A. Kasilauskis, V. Klimavičia, P. Drangelis, J. Bindokas, S. Jurksaitis, A. Danisevičius, P. Strakauskas, A. Baropaitis, P. Klimavičius, A. Urbanavičius, L. Jackus, K. Jokubaitis, J. Grušas, M. Grebliauskas, J. Stačiūskas, Z. Mertinaitis.

Po \$1.00: A. Bekampūtis, J. Vilničiūskis, V. Krusinauskis, J. Kudrikis. Smulkių surinkta \$17.40. Vakaro, parengto 26 lapkričio, už bilietus pelnas \$13.86. Viso labo pas kasin. yra \$165.82. P. S. Kai-kurios draugijos dar žada duoti, be to po Kalėdų Tautos Fondo naudai bus rengiami vakarai. Rašt. V. Stasevičia.

Waukegan, Ill.

Aukos surinktos Tautos Fondui "Lietuvių Dienoje": Kun. K. Zaikauskis \$5.00 J. Bruzevičius \$3.00 Po \$2.00: L. Paluckis, F. Barčas, J. Baciūnas, F. Jonaitis. Po \$1.00: M. Butkus, M. Gulbinaitė, A. Žekaitė, P. Dabašinskis, K. Domikas, J. Ašmis, F. Truskauskas, N. Čiapas, A. Jankauskas, A. Krakis, S. Keliotis, K. Burba, V. Rudzinskis, L. Rumša, F. Petkus, A. Žakarauskas, J. Urmonavičius, J. Mileševičius, A. Kibartas, M. Rakauskas, L. Krikštanavičius, Kaz. Barčas, M. Budrunas, K. Melenis J. Petkus, J. Junčius, J. Povilaitis, V. Jakaitis, P. Zambauskas, A. Gustaitė, J. Žekas, J. Domikas, S. Bartulaitis, A. Jonaitis, J. Raila, S. Žiburkas, M. Genevičius, J. Leškie, M. Ručauskaitė, J. Tamulis, M. Trukytė, V. Amienė, V. Župkienė, J. Žilaitis, F. Pavalkis, K. Petkus, Karčauskas, Vl. Kučevičius, A. Samuilis.

Viso su smulkionis suaukota toje dienoje \$150.08. Chicago, Ill. Šv. Mykolo parap. aukos Tautos Fondui: Kun. F. Kudirka \$10.00 Kun. J. Kazakas \$3.00 M. Mažeikis \$2.50 Po \$2.00: J. Martišius, Z. Bugantavičius, F. Kišonas, E. Naušėdienė, O. Janušauskienė. Po \$1.00: A. Šlapelis, M. Mažeikytė, M. Dumbauskaitė, K. Kišonaitė, J. Mažeika, J. Jankauskas, J. Sakalauskas, J. Čeneškevičius, A. Bacevičius, P. Baranaukas, V. Valovičius, P. Giridžiūnas, A. Kupris, J. Ramoška, A. Nausėda, M. Gulbinas, K. Kupris, J. Giridžiūnas, K. Šatas, L. Strupas, M. Jonuškas K. Lukošaitis, A. Rungienis, A. Antanavičius, J. Paulauskas, J. Jokubauskas.

Su smulkionis iš viso surinkta \$74.09. Shamokin, Pa. Kun. J. Valaitis \$15.00 Jonas Gagajis \$5.00 Juozas Andriuskevičius \$3.00 Po \$2.00: E. Burbaitė, O. Gagajis, J. Karasevičius, Andrius Karasevičius. Eilb. Vabalaitė \$1.50 Po \$1.00: V. Pajausis, J. Kinderis, M. Perlys, V. Didurkevičius, J. Kaziekas, K. Senulis, J. Demkus. Po \$5.00: D. Malakauskienė, M. Malakauskaitė, A. Vilniukaiytė, K. Albarinas, N. Mitrikevičius, V. Gudinas, S. Stonis, J. Sakalauskas, N. Tačiūskas, K. Valančius. Smulkeonių aukų \$27.50 Viso labo iš Shamokin, Pa. 72.00 Be to pranešama, kad apie 30 žmonių yra pasižadėjusių mokėti kas mėnuo į Tautos Fondą mažiausia 10c. Sektinas tai pavyzdys tų Shamokino lietuvių! Sakysime, gavus "pėdę" kiekvienas galėtų kelis centus atskirti Tautos Fondui. Darydami taip mes tautos aukomis nesijustume apskundinti; o galutinai iš to Tautos Fondo atsirastų nemaža suma iš tokių aukų.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

PAKVIETIMAS.

Prašome atsiųsti delegatus į metinį Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje Chicagoje apskričio susivažiavimą. Chicago S. L. R. K. Am. apskričio ribas ineina šios keturios valstijos: Illinois, Indiana, Michigan ir Wisconsin. Kiekviena kuopa gali siųsti po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties toje kuopoje esančių narių. Delegatai privalo turėti nuo savo kuopų mandatus. Šis metinis susivažiavimas įvyks nedėlioje, 3 d. sausio 1915 metų, 2 val. po pietų, šv. Jurgio parapijos salėje, Chicagoje. (Kampas 32nd place ir Auburn ave.) Apskričio raštininkas K. Pakštas.

ST. CHARLES, ILL.

Kun. L. Taškūnas iš Rockford, Ill. padės kun. R. J. Carse, St. Charles, Ill., išklausti lietuvių išpažinties Advento laikie. Jis bus St. Charles nedėlios vakarą, gruodžio 20 d. iki serodos vakaro gruodžio 23 d.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Ten buvusiam (Hartford) Lietuvių dienos aprašymą turėjome trumpinti. Stoka vietos. Tikimės už tai nepykite. Pakeleivingui, Dobiliui, Svetiui, B. S. Vienam iš komitetų ir kitems, kurių raštai netilpo šiame numeryje, stengsimės sunaudoti vėliau. P. Montvilai. Protokola dėsimė i sekančią "Drago" numerį. J. P. Lukauskui. Tamstos mintis gera, bet jos eilėse surašytos nustoja savo vertės. Rašykite šiaip jau straipsnelius ir žiniesis iš vietinių lietuvių gyvenimo—mielai sunaudosi. me. Eilių talpinti negalime.

SKELBIMAI.

DIETA.

Gydant ligas, dieta daugelį kartų lošia svarbią rolę. Dieta reikiama maistą ir gerimą, kaip tai yra gydytojaus palypta ligoniu. Kiekvienas gydytojas pirmiausiai atkreipia atydą į vidurių išvalymą, taip, kad niekas neklidintų maisto priėmimui. Pabandykite tam tikslui Trinerio Amerikonis-ką Kartaus Vyno Elikirą. Tai yra saugus palengvinimas nuo užkietėjimo, veikiantis be skaudėjimo ar kokio kito nemalonaus ir tuo pačiu laiku sustiprinantis organus. Vartokite jį kiekviename sirguliuame — juo greičiau, juo geriau. Užkietėjimas turi dang nemalonų pasekmių ir privalėtų niekuomet nebūti leistas virsi chronišku. Ap-tiekose. Jos Triner Manufac-turer. 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kaina \$100.

BROOKLYN, N. Y.

S. L. R. K. A. New Yorko valstijos apskričio bus prakalbos 22 d. gruodžio, 1914. Ap-reiškimio Panelės Švenčiausios parapijos svetainėje, prie kampo No. 5-tos gatvės Brooklyn, N. Y. Prasidės 8 val. vakare. Kvie-čiami visi atsilankyti ant taip prakalbus pasilinksmimo, kur-is nevienam suteiks daug sma-gumo.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

CHICAGO Tautos FONDO KOMITETAMS PRANESIMAS.

Visų Tautos Fondo komitetų narių Chicagoje meldžiame atsilankyti į bendrą Chicago komitetų susirinkimą, nedėlioje, 26 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Bus apkalbami būdai tolimesnio veikimo Tautos Fondo — Lietuvos labui, šv. Jurgio par. T. F. Komitetas.

Kviečiame visus narius pribūti pas-kirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvaistyti. Tai paigi kartu bus renkama naują valdybą, nepamirški-te atsiųsti su savim naujų narių. Rašt. A. J. Sutkus.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Susiv. Liet. R. Kat. Am. valdybos antraštė: Prezidentas: K. J. Krušinskas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y. Vice-prezidentas: J. Riktoraitis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn. Sekretorius: J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md. Kasierius: Pranas Burba, 456-58 Main st., Edwardsville King-ston, Pa. Knygius: Kun. J. Inčura, P. O. Freeland, Pa. Dvasiškas vadovas: Kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Wor-cester, Mass. Kasos Globėjai. J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa. V. Lukoševičia, P. O. Mineraville, Pa.

"LIETUVOS VYŲŲ" DRAUGI-JOS CENTRO VALDYBOS AN-TRASTAI.

Dvasiškas vadovas: Kun. F. Kemėšis, 717 W. 18th st., Chica-go, Ill. Pirmininkas: M. A. Norkūnas, 166 Melrose st., Montello, Mass. Vice-pirmininkas: A. Aleksandravičius, 782 W. 19th st., Chicago, Ill. Prot. raštininkas: Al. M. Rač-kus, Holy Cross College, Worces-ter, Mass. Finansų raštininkė: Ona Kašė-taitė, 82 Porter ave., Montello, Mass. Iždininkė: M. J. Juškienė, 129 Melrose st., Brochton, Mass. Kasos globėjai: K. Pakštas, 1644 Wabansia ave., Chicago, Ill. A. Viasinas, 315 — 4th ave., Homestead, Pa. J. Naginevičius, 32 Dominick st., New York. Literatiška komisija: A. Knei-žia, 41 Capital ave., Hartford, Conn. J. J. Ramanaukas, P. O. Box 58, Montello, Mass. F. Virmauskis, 22 Broad st., Montello, Mass. "Motyvalda" valdybos narių Pirmininkas — Kun. V. Varna-giris. 213 S. 4th st., Brooklyn, N. Y. Raštininkas — Kun. M. A. Pa-kauskas. 443 Park ave., Bridgeport Conn. Kasininkas — Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja ne-tik tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

MUZIKOS MEGĖJAMS.

Labai būsi linkmas, jei pirksi muzikos įrankių mūsų dviejose krautuose. Pijanai, Pearl queen koncerti-nos, smukos, šnekamos mašinos ir lietuviški rekordai, akordeonai ir daug kitų įrankių padarys puikias kalėdoms dovanas. Kituose miestuose gyvenan-tiems katalogus siunčiame veltui. GEORGE & VITAK MUSIC CO. 1540 W. 47th St. ir 769 Milwaukee ave. CHICAGO, ILL.

GERB. KLEBONŲ DOMAI!

"Drago" knygyne dabar jau gaunami Kalėdų aukoms konvertai. Užsakymus malon-ėkite siųsti išanksto. Su pagarba Draugas Pub. Co. 1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

TURK SAVO ŪKŲ.

Daugelis naujai apsigyvenusių ūkininkų pasekmingai gyvena Arkan-sas ir Louisianos Skinimose, žemės parduodamos po \$12 — \$15 už akrą. Lengvas produktų siuntinėjimas, leng-vi žemės išmokėniai. Tai yra nepa-prasta proga pradėti su mažai pin-gių ir įsitaisyti germs namais ir pel-nygas ūkės. Rašyk arba atieik del-informacijų. L. M. Allen P. T. M. Rock Island Lines. Room 718 La Salle Station, Chicago.

Jei nori žinių iš Škotijos ar Anglijos išsiirasyk dvisavaltinį laikraštį "IŠEVIŲ DRAUGĄ"

Vienintėlį Didžiosios Britanijos Lietuvių-Katalikų organą. Kaina metams viecas doleris Pusei metu 50 centu. Adresas: Rev. Jos. Norbut Mossend, Lanarkshire, Scotland.

Nauja Knygutė REIKAINGIAUSIOS GIESMES

(Duplikacijos, Pulkim ant kelių Die-vas mūsų gelbėtojas, maldos po mišių ir k.) KAINA TIK 3 CENTAI Perkant šimtais — tik \$1.50 Kreipties "Drago" adresu.

SAULE

Jau 25 metai, kaip išeina kas U-tarninkas ir Pėnyčia. Prenumerata kaszuoja mstams Amerikoje \$2.50 metams, pusei metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų. Rašykite žiadien, o gausite vieną numerį pasižiūrėjimui dykai, ad-zesuojant W. D. BOCZKOWSKI — CO. Mahanoy City, Pa.

Phone Drover 7800 DR. A. J. TANANEVICZE Gydo Vyrų, Moterų ir Valkų Ligas Ofisas ir Gyvenimo vieta Valandos 3249 S. Morgan St. Chicago. 8 lyg 10, 1 lyg 3 po piet ir 7 lyg 9 vakare

BLAIVYBES KATEKIZMA

Stora ir graži knyga aiškiai parodanti girty-bės pasekmes ir kovą su jomis. KAINA 40 CENTU Gaunama pas autorių, 46 Congress ave. Waterbury, Conn. ir "Drago" Knygyne. Reikalaukite tuojaus!

Extra! Farmos Extra!

Pranešu broliams lietuviams, kad aš apie Paecock Michigan jau nebe-pardavinėju žemį, kur buvo geresnė žemė apie Peacock, Little Manistee Ri-ver, Irons, Wellston Michigan — tose apielinkėse likd vieni smėlinai ir iš-tos priezasties tai aš buvau priverstus iš tų apielinkių perkelti savo farmų par-davinėjimo agenturą į patį lietuvių centrą Scottville, Michigan, kur žemė ir transportacija yra geriausia! Žemė yra molis su juodžėmis, arba molis maikytas su žviriu ir smėliame, kur javai tie apielinkėje išgula ant dirvų nuo-tragšumo. Nerastie geresnės žemės nei Ohio nei Indiana nei Wisconsin Val-stijoje, kokia yra pas mus apie Scottville, Mich. Mūsų žemė derlingiausia, laukai lygus, kolai geri daugiausiai žviru išpilti, Telefonų linijos, Pašta at-veža į namus, visos vigados po šonai tiknai nandokitės. Scottville yra 2 Bankai, didžiaini Fabrikai valgomų produktų, kurie nuo farmierų smerka produktus ir į kenus sudeva. Yra sūrio, sviesto ir ki-toku fabrikų, yra 4 vieraūzės (magazina), kurie perka iš fermerų javus daržoves ir gavalus. Yra malūnos, mašinos ir kitokių įrankių krautuose, ar-ka darytos lestrai, 5 katalikiškos bažnyčios mieste, o aplink visur farmos. Tik 8 mylios iki didelio portavo miesto iš kur laivai plaukioja tarpe Chi-cago, Milwaukee ir kitu miestu, vandeniu viską veža pigiai ir greitai. Tas mūsų portavas miestas vadinas Ludington, Mich. Galite pas mūsų atvažiuo-ti laivu iš Chicago, Milwaukee, Manitowoc, Wis., o iš laivo išlipęs gali pa-saukti manę per telefoną, o aš pribūsiu su Automobiliu ir aprodysiu lau-kus. Arba išlipęs nuo laivo paimek trėnį į Scottville, kur yra mano ofisus, nuvažiuot kaštuoja 17 centų. Važiudami trėniu pirkite tikietai tiesiai į Scottville, Mich, žia turimė gražiausia gatavų farmų parlavimui, turia taigi pigios žemės su moliu neapdirbtos, visokio didumo ir ant visokių išmokėčių. Šioje apielinkėje yra lietuvių kalonija, kur turia pardaves 318 far-mų lietuviams. Dabar tūriu tokios žemės pardavimui kokios dar neturėjam. Pirkit nuo manes, nes aš parduodu tikietai lietuvių kolonijose, kurias aš pats suorganizavau ir esu epties-palzinime žemės ir farmierystės. Aš su-organizavau didelę koloniją ir pravedžiau kelią prie Amerikonisikos Ūkinin-kytės. Todėl prašau visų lietuvių, kurie nori pirkti farma arba ūsate jau, pirke atvažiuokite, o aš visus užgandžius, nes žinau, kad turiu geriausia žemį, ne-gu kiti Agentai, linkemiausioji vietoje Sv. Valstijoje. Norinti gauti ma-ga lietuvių kolonijos kreipkitės nuo pirmo Kovo mėnesio 1915, nes išleisite naują žemlapi lietuvių Kolonijos. Norinti platemų žinių Adresuokite:

Anton Kiedis

Peoples State Bank Bldg. Scottville, Mich. Kada ieškai didelio pasiskyrimo puikių auksinių žiedų, laikrodžių, ar brangių pasipuošimui akmenų, visuomet apsimokės pamatyti mūsų auksro-geresni tavorai ir pigiau, neg kur kitur. Visada viskas teisingiausia.

H. JOFFEY

4625 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERELI KALAUJAMI. MOKAMA, DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tūkstančius dolerų davoms supažindinti žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi lenciugėlis, žiedas, fontaninė plunksna, dežė Havanao cigary ir ant 7-nių šuvių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GYVANTUOTA. Kitar tie daiktai parduoda po \$25.00. SPECIALIS PASICILIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šitą apvaisinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūžėjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šandien, o sutapsysi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

SALIN SU NUSIMINIMU!!! GRAMAFONAS ANT IŠMOKESNIO 10C. KASDIENA. Jeigu apsimate mokėti po 10c. kasdien, tai išsiųsime jums ant išmokėsio labai puikų Gramafoną sykiu su 16 rekordais (32 kavalais) visokių dainų, valcų, maršų ir t. t. kuriuos patis išsirinksite Gerumas mūsų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarantuacija. Išsiųsime naujus specialius rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškus ir Maž-Rusiškus. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir pnaiškinimų į dėdami krastos ženklelį atsakymui: LIBERTY COMMERCIAL CO 233 E. 14 ST., NEW YORK.

J. F. EUDEKIS GRABORIUS. Pasmado karietas ir automobilius dėl pagrabų, vestuvių ir krikštynų. 4608 Hermitage ave. Chicago

Dr. G. Z. Vezel (Vezelis) Lietuviškas Dentistas 4712 So. Ashland Ave. arti 47tos gatvės

Telefonas Canal 4052 Dr. A. K. Rutkauskas 2302 So. Leavitt St.

O. JONIKIENE Geriausia Akušerka 3364 So. Halsted St., CHICAGO (kampas 34tos)

DR. K. DRANGELIS LIETUVIS DENTISTAS 3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

P. A. MAZEIKA Seniausias lietuviškas graborius Chicago miesto. Per 15 metų mano graborytės tarnauju savo broliams lietuviams. Grabai yra numatinta kaina: dideli nuo \$12.00 ir augščiau, o maži grabeliai nuo \$3.00 ir augščiau. Meldžiu atvažiuoti į mano krautuvę, o parsitikrinsite, kad ne reikia sunkiai uždribus pinigų mokyti, jie paliks naaliamams, kurie bėdams: palieka. Siuokite gerai, jei norite mokėti \$100.00 tai pas mane galite gauti už \$50.00. Neklausykite agentų ir kokių bebolių, bet nuokitie pas kitą ir parsitikrinkite kas pigiau daro. Darome pigiau, nes turime savo dirbtuvę, savo karaboną ir daugybę automobilių. Su pagarba P. A. MAZEIKA 3315 Auburn ave. Tel. Yards 1138

Tulos apielinkės naudojasi dideliais orderiais iš karės zono. Didesni orderiai reikalauja daugiau pajėgų padaryti ir išsiųsti. Telefonu susinėsimas išriš klausimą ir greitai ar yra jums darbas jums kada didžiausias sujūdimas. Jūs galite tai atlikti į dešimtis minutų per "Long Distance" kas užimtų tris dienas laišku. Pasiek reikalingasias vietas. Telefono Keliu.

Chicago Telephone Company Bell Telephone Building Official 100

NAUJIENA! Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga Oliveris Twistas

Angliškai Parašė CHARLES DICKENS Lietuvių Kalbon Vertė Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka Pradėjus skaityti, sunku yra atisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja TIKTAI \$1.00 Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime! Prisiuntę Kolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu: DRAUGAS PUBLISHING CO. 1800 W. 46th Street. Chicago, Ill.

JEI NORI ŽINOTI ko lietuviams šiame svarbiame momente kaipo tautai reikia, skaityk naujai išėjusią knygą: Kokia Autonomija LIETUVAI REIKALINGA? Parašė J. GABRYS KAINA 10 CENTU Reikalaukite tuojaus šiuo adresu: Draugas Publishing Co. 1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

Naujos "Draugo" spaustuvės Knygos Šiomis dienomis išėjo iš spaudos: Huckleberry Finnas, parašyta garsaus Amerikos raštininko humoristo Mark Twaino. Gražiai lietuvių kalbon versta Jono Kmito. Labai puiki apysaka iš amerikiečių gyvenimo. Daug juokingo ir puikaus skaitymo. Stora knyga, kaina tik 75 centai Reikalaudami kreipkities: Draugas Pub. Co. 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ "ZVAIGZDĖ" "ZVAIGZDĖ, yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo. METAMS ATSEINA TIK \$2.00 Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu: "ZVAIGZDĖ" 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pamėgdžiojimų, ir visada reikalauk tikro Richterio Pain — Expeller su inkaro ženklu, kaip ant pavelsio. 25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš F. Ad. Richter & Co 74-80 Washington Street, NEW YORK.

Visi užsisakykite Amerik. Lietuvių Dienraštį "KATALIKA" Dienraštį "Katalika" žinios tilps daug greičiau ir plačiau; i vis- o pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuoplačiausia atliepsime. Dienraštis "Katalikas" yra bepartvyv laikraštis ir prisilaukys ramaus kultūrinio darbo. Todėl dienraštį "Katalika" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujoknyuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti daugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo. Suv. Valstijose ir Canadoje metams \$5.00 pusei metų .. \$3.00 trims mėnesiams .. \$1.75 Užsienyje, Europoje ir kitur metams \$7.00 pusei metų .. \$4.00 Prenumeratą siųsti šiuo adresu: AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS "KATALIKAS" 3249 So. Morgan St., Chicago

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST. TAUPYMO DEPARTAMENTAS Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuolimčius ant metų, kuri pridedam kas pusė metų. Atdaras Subatos Vakaris nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro. REAL ESTATE DEPARTAMENTAS Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektoja randa ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Ką tik išspausdinta nauja poezijos knyga "AUREOLE" Parašyta vieno iš žymiausių lietuvių poetų DR. KUN. M. GUSTAIČIO Knyga spausdinta ant gražios popieros, malonu pažiureti, bet dar maloniau skaityti KAINA TIK 10 CENTU Reikalaudami adresuokite: Draugas Pub. Co. 1800 W. 46th Street Chicago, Illinois

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė Gydo visokias ligas Specialistė moterų ir vaikų ligose VALANDOS: 9-12 prieš piet, 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 prieš piet. 3235 So. Halsted St., Chicago, Ills.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseu Seminarija CHICAGOJE. Vienolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių alyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High Schoe). Lietuviškosios Seseu priima pas save mergaites mokimui ir išauktėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyriam, yra mokinama: mazika, paiky-mas, siuvinėjimas ir taip toliau. GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UZLAIKYMAS. Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antraša: Mother Superior, St. Casimir's Seminary, 6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Plymouth National BANK. Kapitalas su perviršiu \$165,000.00. Šitoji Banka prižiūroms Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuolimčius nuo sudėtų pinigų. Galim: susisuekėti lietuviškai. G. N. Postlethwaite, išdininkas. Mendagau patarnavimas

LIETUVIŠKA BANKA TOWN OF LAKE SAVINGS BANK Joseph J. Elias, Savininkas. 4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill. Primame pinigus į Banką uždeėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siučiame pinigus į visas dalis svieto pirai, greitai ir teisingai, evydui žemės plitimus maizone, perkasme ir parudodame. Parduodame siforties ant viau linijų ir krajų ir k. krauju, taipgi uklitais ant geležikelis po visa Amerika ir Europa. Musų Banka išdirva visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiose atstatimose ir reikalop-se ypat: kai ir per laišku. Tik kreipkitės višimintu antrašu.

M. A. Norkunas, Vienatinis Lietuvia Išdirbėjas visokiu ženklu draugystem. o y-patingai: karkardu guzikueiu metaliau, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliau ir karunu. Man pavestus darbus atlieku artistikai. M. A. Norkunas 166 MELROSE, ST., MONTELLO, MASS.

28 metų senas laikraštis VIENYBE LIETUVININKU EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y. Ir paduoda daugiausia gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso Lofoto, o pronomerata kaštuoja metams tik \$2.00; pusei metų \$1.00. Užrubežiuose; metams \$3.00; pusei metų \$1.50. RAŠYK ADRESU: J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Gerbiamesiems Kunigams! Malonu mums pranešti Gerb. Kunigams, jog galime jiems pasiulyti Kalėdų Dovanoms labai gražių naujausio leidimo kalėdinių paveikslėlių su lietuviškomis maldelėmis Kainos su nusiuntimu \$2.30, 90 c. 80 c. ir 60 centu už šimtą.

- Be to pasiulome gerb. Kunigams ir savo išleidimo knygų: 1. Kokia autonomija Lietuvai reikalinga. J. Gabrio 10c. 2. Aureolė. Oratorija. Parašė M. Gustaitis 10c. 3. Kodėl neini išpažinties? Par. kun. Al. J. Warol 25c. 4. Katriutė. Triveiksmė drama. Iš lenk. vertė A. Vegėlė 15c. 5. Užkrečiamųjų — limpamųjų ligų išsiplatinimas ir kova su jomis. Dr. A. Graičūnas. 15c. 6. Lietuvių Tautos memorijalas. J. Gabrys I dalis 10c. II dalis 10c. 7. Degtinė Veinav. scenos vaizd. Vertė A. Vegėlė 10c. 8. Katekizmas mažiems vaikams. Kun. Krušas .. 15c. 9. Apsvarstyk. Tėvo Kazimiero pamokinimai 5c. 10. Katekizmas apie alkoholių 5c. 11. Blogi kūdikio papročiai. Dr. A. Graičūnas. 20c. 12. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų 5c. 13. Vienuolinė Luoma. Kun. P. Saurusaitis 25c. 14. Apaštalytės maldos statutas. Kun. Saurusaitis 25c. 15. Apaštalytės maldos pamaldos. Kun. Saurusaitis 5c. 16. Tiesos žodis socialistams. Parašė Kunigas. 3-čia lida 10c. 17. Mandagus vaikelis. Gražaus apsiėjimo pamoka. 5c. 18. Antanukas. Apsysaka B. Prūso. Vertė Selimas. 10c. 19. Satrijos Raganos apysakėlės 25c. Be to galime atsiųsti įvairių įvairiausių lietuviškų knygų iš savo knygyno, kurias gerb. kunigai malonės pasirinkti iš katalogo. Parduodant žymesnį skaičių, duodame dideles nuolaidas. Su pagarba "Draugo" Knygynas.